Ն. 188 — 1886 ՅՈՒՆՎԱՐ 12—13 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1303 ՐԷՊ ԻՒԼ'ԱՒԽԸՐ 19 — ԻԹԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ — 40 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէհմուհլէ 20 ղրուշտան

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Վրնճի, 2նճի վէ 3րնճի սահիֆէ ղր. 6
Վունճու սահիֆէ . . . . » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր ալէնալէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իսաքէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր : Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՑԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆՆա միւրաճաաթ օլունա :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սօֆիա գօմիսէրի կատպան էֆէնտի իլէ Պուլկարիսթան խարիճիյէ նազըրը Մ. Զանօֆ' տիւն Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իթմիշլէր, վէ տօղրու Պապը Ալիյէ կիտիպ, Սատրը ազամ հազրէթլէրի իլէ ուզուն միւտտէթ կէօրիւշմիւշլէր տիր. Մ. Զանօֆ' քէնտիսինին մուրախխասիյէթը ճեամիլէ իլէ իճրաի միւզաքէրաթա մէմուրիյէթինի միւթէզամմին օլարագ Պուլկարիսթան բըրէնսի Թարաֆընտան Սատրազամ հազրէթլէրինէ իրսալ օլունան նամէյի Սատրը միւշարէյլէյհ հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմիշ տիր.

Մ. Զանօֆ վէ կատպան էֆէնտի պատէհու նէզարէթը խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրինին օտալարընա կիտիպ, էֆէնտիի միւշարէյլէյհ հազրէթլէրի իլէ տախի միւլագաթ իթմիշլէր տիր.

Իսթիխպար օլունտուղընա կէօրէ, մումաիլէյհիմա' պու կիւն սաաթ 7-8 գատարլարընտա Պապը Ալիյէ կիտիպ, դալիպա Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ միւքալէմէթը լազըմէյէ միւպաշէրէթ գըլընաճագ տըր.

* *

Պուլկարիսթան մէմուրինինտէն Մ. Զայգօֆ Ցայգօֆ նամ զաթ տախի կէչէնտէ մագամը Սատարէթտէն բըրէնս Ալէքսանտրա խաղըլան թէլկրաֆնամէյի ճէվապընը վէ սաիր պազը էվրագը միւհիմմէյի համիլ օլտուղը հալտէ, Մուսթաֆա Բաշա գայմագամը Րիւշտի պէյ րէֆագաթը իլէ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշ, համիլ օլտուղը էվրագը մէզքիւրէյի Պապը Ալիյէ թագտիմ էյլէմիշ տիր.

* *

Էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ Սատրազամ հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ, Շուրայի-Տէվլէթ րէիսի Արիֆի բաշա, վէ Տախիլիյէ, Խարիճիյէ վէ Ատլիյէ Նազըրլարը հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր էնճիւմէնը ալի թէշէքքիւլ իթմիշ, պիր խայլը միւտտէթ միւզաքէրաթ տէվամ իթմիշ տիր.

Սըրպիսթան իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ ագտը միւսալէհէ օլան միւսալէհա հագգընտա Մաճիտ բաշա հազրէթլէրինէ պազը Թալիմաթ իրսալ գըլընմըշ օլմաղլա, բաշա միւշարէյլէյհ մէրքէզը միւքալէմէ իթթիխազ օլունան Պուգրէշէ միւթէվէճճիհէն պիր գաչ կիւնէ գատար Սօֆիատան հարէքէթ իտէճէք իմիշ.

Թէզգիրէ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ Տախիլիյէ Նազըրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ, Շուրայի-Տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսի րէիսի Մահմուտ բաշա հազրէթլէրի իլէ Մալիյէ Նազըրը Զիհնի էֆ. վէ մէճլիսը մէարիֆ րէիսի Հայտար էֆէնտի հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն իճթիմա իթմիշ տիր. Իշպու գօմիսիօնըն' Շարգի Ռումէլի Նիզամնամէսի էսասիսինի հատտէ թէտգիգատէն կէչիրէճէկի իշիտիլմիշ տիր.

* *

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Եունան հիւքիւմէթի պիլա մուճիպ ասքէր ճէմ իթտիկի վէ պու իսէ թէզարրուզը ասայիշ էմէլինէ մուղայիր պուլունտուղը ճիհէթլէ, օլ պապտա Թէտապիրը մուգթազիյէ իճրասը լիւզումը իւզէրինէ հաժի օլարագ ճանիպը Պապը Ալիտէն ազըմա սաֆահաթ տէվլէթլէրէ պիր միւզաքէրէի ումումիյէ իրսալը մուգարրէր պուլունտուղը իշիտիլմիշ տիր.

* *

Մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան վէ Ռում ճինս վէ մէզհէպինտէ օլան պազը Թէպաայի Օսմանիյէ' Եունան սիլքը ասքէրիսինէ գայտ օլունտուգլարը մէսմու օլուպ, պու իսէ հիչ պիր վագթտա գապուլ օլունամայաճագը պէտիհի պուլունմասը իլէ, մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան Օսմանլը թէպաասը վէ չէհպէնտէրխանէլէրինէ էվամիրը գաթիյէ իթա գըլընմասը Պապը Ալիճէ գարարկիր օլմուշ տըր.

* *

Եունան իանէի հարպիյէսի իչին Տէրսաատէթտէ Թէվզի վէ Եօթէտա պէրուտէ Ֆիրուխթ իտիլէկէլմէքտէ օլան պիլէթլէրին մէնը ֆիրուխթը գըլընտա Տախիլիյէ Նէզարէթինտէն իգթիզա իտէնլէրէ էվամիրը միւգթազիյէ իթա գըլընմըշ օլտուղը մէմուլ տըր.

* *

Պու քէրրէ Բիրէյէ պիր պամփարա (6) Գըրա Թօփը վիւրուտ իթտիկի կիպի, Եունան պահրիյէսի իչին սըփարիշ օլունան տիկէր Գըրա Թօփլարընըն տախի անգարիպ վիւրուտունէ ինթիզար օլունմագտա տըր.

Րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, Եունան պահրիյէ նազըրը' գարագօլ վէ նագլիյաթը հարպիյէ վաբօրլարընա Թահվիլ իթմէք իւզրէ Եունան վաբօր գումպանեալարընըն էն ալա բօսթա վաբօրլարընը քիրա իլէ Թութմագ Թէսավվուրընտա պուլունուր իմիշ.

Ալէմանիատա միւպայեա օլունան պիլճիւմլէ Թօրբիլ վաբօրլարընըն պու կիւնլէրտէ Սալամին Թէրսանէսինէ վիւրուտլարը պէքլէնմէքտէ իմիշ.

* *

Սըրպիսթանըն հէր Թարաֆընտան գըրալ Միլան Նէզտինէ հէյէթլէր մէպուսէլէր իգամէ իլէ մուհարէպէնին տէվամընը միւսթէտի մահզըրլէր Թագտիմ օլունտուղը տէֆաաթլէ եազըլմըշ իտի.

Սըրպիսթան մէճլիսը մէպուսանընտա մուխալիֆ ֆըրգա ազասընտան Մ. Պէլիգար Գօնտովիչ' պու մահզէրլէրտէ էհալինին էֆքեարը խալիսանէսի պէյան օլունմատըղընը, վէ մէզքիւր մահզէրլէրին' հիւքիւմէթին իճապը իլէ գալէմէ ալընտըգլարընը ալէնէն իտտիա ու իրատ իթմիշ օլմաղլա, Լօնտրա մահֆէլէսինին գարարը իլէ մէպուսը մուսահեալէյհ թէրտէսիզ վէ համս օլունմուշ տըր.

* *

Կէչէն բէնչշէնպէ կիւնքի Թարիխլէ Էտիրնէտէն չէհրիմիզէ պէրվէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Նէհրին սուլարը' պու քէրրէ քեամիլէն չէքիլմիշլէր տիր.

«Պու ագշամ Խինէ Ֆիլիպէտէն պիր Թրէն կէլմիշ տիր. Րիվայէթէ կէօրէ, Ֆիլիպէտէն Էտիրնէ վիլայէթի հուտուտընա գատար օլան սթասիօնլարտա պիրէր մէմուր իլէ պիրէր մըգտար միւֆրէզէի ասքէրիյէ իգամէ իտիլմիշ, վէ կէլէն Թրէնլէր մուայէնէ իտիլմէքտէ պուլունմագտա տըր.

«Պազը Պուլկար ասքէրի Ֆիլիպէլէրինտէն միւրէքքէպ օլմագ վէ օլտուգճա գուվվէթլի պուլունմագ իւզրէ Գարնապատ, Այտօս, Խիւմնա, Բրավատի վէ Միսէվրի Թարաֆլարընտա էնգըրլը չէթէլէրի բէյտա օլարագ էշկիյա սարգընթըլըգ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, շու հալ խալգըն էնտիշէյի մուճիպ օլմագտա օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր.

«Շարգի Ռումէլիտէ պուլունան ճէմաաթը իսլամիյէ մէճլիսլէրի իլէ, պիր չօգ էհալիի միւթէպէրէի իսլամիյէ Թարաֆընտան պու քէրրէ տախի գալէմէ ալընան պիր մահզէրը ումումի Էտիրնէյէ պիլ վիւրուտ, մագամը լազըմընա Թագտիմ գըլընմըշ տըր.

«Մէզքիւր մահզէրտէ, իմզա սահիպլէրի' Շարգի Ռումէլի իլէ Պուլկարիսթան իթթիհատը գապուլ օլունտուղը հալտէ, քէնտիլէրի իթաաթ իտէմէյէճէկլէրինի վէ թէրք իլէ Անատօլու վէ պու կիւպի միւնասիպ մահալլէրէ հիճրէթ իտէճէքլէրինի պէյան իթմիշլէրտիր.»

* *

Ինկիլթէրրա պարլամէնթօսընըն հինը քիւշատընտա գըրաաթ օլունան նութգը գըրալինին պազը ֆըգրալարը Թէլէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ իտի.

Նիչէ պօլիթիգա մաատէլէրինէ Թէալլուգ օլան նութգը մէզքիւրըն էն միւհիմ գըսըմլարընտան պիր խուլասասը Խէտիվիյէ կէչմիշ օլմաղլա, պէրվէճհը զիր Թէրճէմէ իտէրիզ.

· · · Վուգուաթըն նէթիճէսի օլարագ Պապը Ալի իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ տօղրուտան տօղրուեա իթիլաֆ հասըլ օլունա կիրիշմէսի զաննըմըզճա խայըրլը տըր.

· · · Հէր հալտէ մուվաֆագաթը տուէլիյէ իլէ Պապը Ալի վէ Պուլկարիսթան իթթիֆագ իտէրլէր իսէ, հէմ Պուլկարլար խօշնուտ վէ հէմ գուվվէթը Օսմանեան զիյատէլէշիր.

· · · Լայըգը իլէ մէնֆաաթլարընը թուշիւնմէքտէն տօլայը Սըրպիսթան իլէ Եունանիսթանըն հարէքէթլէրի սէզաի էսէֆ տիր.

· · · Խօղրը քի, անլէր էն գըլըմէթտար մէնֆաաթլարընը վէ Պալգան չէպիհճէզիրէսինին ասայիշինի թուշարը թէհլիքէ իտէյօրլար.

· · · Պու իտտաալար վէ ալէյհուսսուս Եունանիսթանըն տէվլէթը Օսմանիյէտէն Թէքալիֆը Թալէպէ վագըայա մուգապիլ պիր չէյ իտտաա իթմէսի' հուգուգը տէվլէթէ խալէլ վէրմէսի' ... ձարուրի օլան Թէտպիրլէրի' Ռուսիա իլէ ... ւ ... Պապը Ալինին ... վէ ... Պաշը Ալի ... իթմիշ ...

· · · Թէպէտտիւլաթը վագըա նէ Պապը Ալինին Թէշվիգի իլէ վուգու պուլմուշ, վէ նէ տէ Պապը Ալիճէ մուճիպը մէճպուրիյէթ օլմուշ տըր.

· · · Ճիհանտա ինկիլիզ նուֆուզը ճարի օլտուգճա, պու իտտաալար հիչ պիր վագթտա ինկիլթէրրանըն մազհարը հիմայէսի օլամազ.

· · · Հասըլը քէլամ Ինկիլթէրրա բօլիթիգասը պիզիմ էտտը իտարէմիզտէ օլտուգճա, Շարգտա պիհուտէ գան տէօքիւլմէսինին ալէյհինտէ վէ միճատըլը ալէմը ինսանիյէթճէ հագլը պուլունամայաճագ իտտաալար իչին ասայիշը Շարգըն մուխթէլլ օլմասընը մէն իտիլմէսի գուլլանըլաճագ տըր. (Թահսինլէր)

· · · Խալիսանէ օլարագ Եունանիսթանըն վագիֆէի ահտիյէսինտէն այըրըլմամագ մուվաֆըգը մէնաֆիի օլտուղը Թէֆ.իմ օլունապիլիր զանն ու իթիգատընտա պուլունտուղըմ, վէ պու խօշա նասիհաթ իթմէք Եունանա ճիտտէն մուհապպէթ իգթիզասընտա գուսուր էյլէմէք տիմէք օլամատըղընը պէյան իտէրիմ.

· · · Տէմիկիմ չէյլէրի մուսիրրանէ պէյան իթմէքլիկիմ' Եունանըն Ինկիլթէրրանըն Թէշվիգ իթտիկի եօլունտա իշպու իտիւլէն րիվայաթը Թէքզիպ իչին տիր.

· · · Ձէրրէճէ աս ու էսասը օլմայան պու չայիանըն Թէքզիպինէ իլթիզամ իթտիմ.

· · · Րէյ վէ ֆիքրլէրիմիզ' հէր չէյտէն ագտէմ Շարգտա մուհաֆազաի ասայիշ էմէլինէ միւսթէնէտ տիր. (Թահսինլէր)

ՄԸՍԸՐ

Րէիսը Նուպզար Նուպար բաշա հազրէթլէրի' ախիրէն Ինկիլիզ գօմիսէրի Սըր Տրըմընտ Ու.օլֆա իգրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտուպ, պունտա հէյէթը Նուզզար իլէ պազը մէմուրինը մուազզամա հազըր պուլունմուշլար տըր.

* *

Մըսըր մէճլիսը Նուզզարը' իճթիմաը ախիրինտէ Մըսըր բօլիսլէրինին Թէզէիտինէ գարար վէրմիշ տիր. Գարարը մէզքիւր' տախիլիյէ Նէզարէթի Թարաֆընտան ումում միւտիրիյէթլէրէ իշար գըլընմըշ տըր.

Եէնի Թահրիր վէ գայտ իտիլէճէք բօլիսլէր միյանընտա խըտմէթը ասքէրիյէտէ պուլունմուշ օլան Սուտան. լըլար տախի պուլունաճագ, վէ ֆագաթ պունլարըն սինլէրի 40ը միւթէճավիզ պուլունմամասը չարթ իթթիխազ օլունաճագ տըր.

ՍՈՒԻՊՉԻ ԲԱՇԱՆԸՆ ԹԷՐՃԷՄԷԻ ՀԱԼԻ

Պիր գաչ կիւն ագտէմ վէֆաթընը իլան իթտիկիմիզ Սուպհի բաշանըն Թէրճէմէի հալի շայանը միւթալէա օլտուղընտան պէրվէճհը աթի տէրճը սահիֆէ իտէրիզ.

Սուպհի բաշա անասըլ Թրիբօլիճալը օլուպ, Մօրանըն մէշհուր խանէտանլարընտան պիրինէ մէնսուպ իտի. Մալիւմ տիր քի, Մօրանըն մէմալիքը Օսմանիյէ տախիլինտէ պուլունտուղը զէման Թրիբօլիճա չէհրի' էյալէթը մէզքիւրէնին մագարրը հիւքիւմէթի օլուպ, Եունանըն իսթիգլալիյէթ մուհարէպէսի Թարիխինտէ քէսպը չէօհրէթը ազիմէ իթմիշ տիր.

Սուպհի բաշա' հէնուզ չօճուգ եաշընտա իքէն, օ զէման Սամիհ պէյ օլան վէ Թրիբօլիճանըն պաշլըճա վէճուհընտան պուլունան բէտէրի Սամիհ բաշա իլէ պէրապէր, Մօրանըն տիկէր էշրաֆ վէ աղալարը իլէ պիրլիքտէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Սամիհ բաշա անտա պիր մուտտէթ մէքթէպը Հարպիյէ... Եալէթ իչին Օսմանեան Մէճլիսի ... էվլիյա... հա ... Սամիհ բաշա իլէ պէրապէր Սթամպօլտա գալուպ, Մօրանըն նամ ու զիքր ... Սամիհ պէյ պէրապէր Մօրանըն ... Սամիհ պէյ' բէտէրի Սամիհ բաշանըն խիթապէթիլէ Ֆէրիտ ... Տէրսաատէթտէ իքամէթ ... մէմալիքը Օսմանիյէ տախիլինտէ էնտէրուն ու պիրուն... ւ ... չէկէրլէրի ... տաղըլմըշ վէ Մօրանըն ... Մօրանըն ... օլունմուշ տըր.

Սամիհ պէյ' բէտէրի Սամիհ բաշանըն վէ սաիր Մօրալը ... Սամիհ պէյ ... տըր. Տէյիւզուն Հուսէյին ... պէյ ... Սամիհ ... մաալէսէ ... Թէրճէմէ գըլընա ...

Սամիհ պէյ' բէտէրի Սամիհ բաշանըն նէզտինտէ պուլունմագլա, տախի խըտմէթլէր էֆա իթտի ... բաշայա ... Սուպհի ... բաշա ... Սամիհ ... չէքէրլէր տաղըլմըշ տըր.

Ջամը հազրէթը Բատիշահի սաաթ 11 րաատէլէրինտէ Եըլտըզ սէրայընա ավտէթ պույուրմուշլար տըր.

—Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Արիֆ պէյէ իմթիյազ Նիշանընըն կիւմիւշ միտալեասը իհսան պույուրլտուղընը էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ եազմըշ իսէք տէ, միրը մումաիլէյհէ նիշանը մէզքիւրըն կիւմիւշ միտալեասը տէյիլ, ալթուն միտալեասը իհսան պույուրլտուղընը մուախխարէն խապէր ալմըշըզ տըր.

—Ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին հարէմի հանըմ էֆ. հազրէթլէրինէ 1ինճի րիւթպէտէն Շէֆգաթ Նիշանը իհսան պույուրլմուշ տըր.

—Հալէպ միւթէսարրըֆլըղընտան վէ մէճլիսը իտարէ ազասընտան օլուպ պիր վագթտան պէրու լիմասլահաթ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Սուքիասեան Սուքիաս էֆ. պու կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ օլմաղլա, էֆ.ի մումաիլէյհ իզմիրէ ուղրայըպ, օրատան տա Հալէպէ ավտէթ ու ազիմէթ իտէճէք տիր.

—Թաաֆիլէի տույուն Թահվիլաթը իւզէրինէ Պօրսաճա իճրաի մուամէլէ օլընմասընա միւսաատէ պույրուլմասը իչիւն պու քէրրէ Պօրսա մէճլիսի Թարաֆընտան Մալիյէ Նէզարէթինէ պիր իսթիտանամէ Թագտիմ օլունմուշ տըր.

—Պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ կէօրիւլէճէկի վէճհիլէ, Բօսթախանէլէր ամիրէ մէքթէպի մէքսուլէ պաշ մէմուրը Մուսթաֆա էֆէնտի իլէ, բօլ տաիրէսի պաշ մէմուրը Հիւսէյին էֆէնտի էօհտէլէրինէ րիւթպէի սանիյէ մէվճիհ պույրուլմուշ տըր.

Մումաիլէյհիմա Մուսթաֆա վէ Հիւսէյին էֆէնտիլէր' ահալը տիրայէթ ու ֆէթանէթտէն, վէ էհէմմիյէթի բօսթա մէմուրինինէ զըղատէ... պալիշ օլանագ տէրէճէտէ վագըֆէ-չինաս վէ մուգտիմ մէմուրինինտէն պուլունմագլարընտան, պու գէրրէ իշպու միւքեաֆաթը Սէնիյէյէ նաիլիյէթլէրը մուճիպը մէմնունիյէթը աղիմէ օլմուշ տըր.

Սուպհի բաշա մէշհուր պիր էհլը գալէմ օլտուղը կիպի, Եվրօբաճա տախի նամ ու չէօհրէթի օլան մէչա. հիրը հիւքեմատէն պուլունմուշ վէ պիր խայլի ասարը պէրկիւզիտէ պըրագմըշ տըր. Սուպհի բաշա' Արապճա, Ֆարսի Բումճա, Ֆրանսըզճա, Ինկիլիզճէ, Ալէմանճա վէ Իթալիանճա լիսանլարը բէք էյի Թահսիլ իթմիշ իտի.

Սուպհի բաշա' ասարըգալի պէնտէկեանը Շահանէտէն օլտուղը կիպի, տէվլէթէ բէք զիյատէ խատիմ վէ չանը տէվլէթին Թէրֆիինէ ղալէթլէ խահիշկէր պիր զաթ օլմաղլա, միւշարէյլէյհին վէֆաթը' մէմալիքը Օսմանիյէ իչիւն պիր ղայպը ազիմ աատ օլունապիլիր.

Սուպհի բաշա' քէօփրիւլիւլը պիր բէտէր օլուպ, լագին սէրվէթ ու ղանա սահիպի տէյիլ իտի. Խարիճիյէ մէքթուպճուսը Րէֆիք, վէ Սըրպիա Օսմանլը սէֆիրի Զիյա վէ Ատլիյէ Նէզարէթի մէճլիսի ազասընտան Պէհա պէյլէր' բաշայի միւշարէյլէյհէ տամատը տըրլար. Միւշարէյլէյհին իքի էվլատը օլուպ, Շամ վալիսի վէ Խարիճիյէ Նազըրը միւթէվէֆֆա Րէշիտ բաշանըն տամատը օլան Սամիհ պէյ էլան Նաֆիա Նէզարէթի մէճլիսի ազալըղընտա պուլունմագտա տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն ճումաա կիւնի սէլամլըգ րէսմը ալիսի Նիշան Թաշընտա քեաին Թէշվիգիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլուպ, էտաի նամազտան սօնրա մագամը Վալայի Սուլթան հազրէթլէրինին գօնագլարընա Թէշրիֆը Շահանէ վուգու պուլմուշ վէ օրատա Մէվլուտ մէնգըպէսի գըրաաթ պույրուլմուշ տըր.

Էսնաի գըրաաթտա սէլամլըգ րէսմը ալիսինտէ պուլունմայա մէիթատ օլան Մէրասքէր վէ Պահրիյէ Նազըրը բաշալար հազարաթը իլէ սաիր միւշիրան վէ տիկէր բէք չօգ րիճալը տէվլէթ հազըր պուլունմուշ, վէ խիլաֆը մէքթէպտա պիլճիւմլէ Նուզզար վէ գօնագըն խարիճինտէ պուլունան սաիր զէվաթ իլէ ասաքիրը Շահանէյէ չէրպէթլէր վէ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աթինա 23 գէկտ.

Ինկիլթէրրա սէֆիրի' պու կիւն Մարգի տը Սալիզպէրինին պիր թէլէկրաֆընը Մ. Տէլիեանիյէ իթա իթմիշ տիր. Իշպու Թէլէկրաֆտա Եունան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան տէվլէթը Օսմանիյէ ալէյհինէ պիր ղայլը հագգըն Թաարրուզ օլունտըղը հալտէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Ալէմանիա իլէ պիլմուվաֆագա Եունանըն հարէքէթը պահրիյէսինի մէն իտէճէկի պէյան օլունմուշ տըր.

Եունան մէճլիսը միւպէյլասը Թարաֆընտան մէզքիւր Թէլէկրաֆ Թարըն ճէվապ վէրիլէճէք տիր.

Բարիզ 22 յունվ.

Ռուսիա, Ալէմանիա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի' Սըրպիա իլէ Եունանըն Թէրքը սիլահ իթմէլէրի իսրար իթտիքլէրինտէն տօլայը, պունլարա գարշը միւթթէհիտէն պիր Թէտպիրը միւէսսիր իթթիխազ իթմէք սայընտա պուլունուեօրլար.

Պէլկրատ 24 յունվար

Սըրպ հիւքիւմէթի' օրթայա պիր Թէէն պիրէ վուգուաթլար չըգարաճաղընա տաիր օլան հավատիսի Թէքզիպ իլէ, պունըն աքսի օլարագ պիր ան էվվէլ միւզաքէրաթը սուլհիյէյէ պաշլանմասընա չալըշըլմագտա տըր.

Աթինա 24 յունվար

Մ. Տէլիեանի Մարգի տը Սալիզպէրինին Թէլէկրաֆընա ճէվապէն Եունանիսթանըն թէհտիտ իտիլէն Նիւմայիշը պահրիյէնին' գըրալ Եօրկինին հայսիյէթինէ վէ Եունանիսթանըն իսթիգլալիյէթինէ պիր գաստ վէ Թէարրուզ սայըլաճագը օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր.

Լօնտրա 23 յունվար

Լօրտ Գրանվիլ' Հարպիյէ Նազըրը Թային գըլընմըշ տըր.

Պուգրէշ 24 յունվար

Հարպիյէ Նազըրը ժէնէրալ Ֆալգօնեայօ իսթիֆասընը վէրմիշ տիր.

Մէճլիսը վիւքէլա րէիսի Մ. Պրաթիանօ' մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի մուվագգաթէն տէրէօհտէ իթմիշ տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սօն Խաչը Ժողովտա, Էրզրում Առաջնորդը Օրմանեան Գէր. Տ. Մաղաքիա վարդապետէ Եպիսկոպոսլըգ չահատէթնամէսի վէրիլիպ վէրիլմէմէսի Թահթը միւզաքէրէյէ ալընըպ պու պապտէ էբէյիճէ պիր միւպահասէ ճէրէյան իթմիշ, վէ պաշըընճա Կրօն. Ժողով Ատենապետի Լուսինեան Գէր. Տ. Խորէն Սրբազան' Էրզրում իւզէրինէ Թագտիմ օլունմուշ պուլունան պիր Եպիսկոպոսըն եանի Բաթրիգը լաճրգ վէհապետեան Ամէն. Տ. Ցարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին էյան պէրհայաթ օլտուգլարը թէրմիյան իլէ, չահատէթնամէի մէզքիւրըն իթասընա մուխալէֆէթ իթմիշ իսէ տէ, մէճլիսէ նիհայէթ գուրայա գօնուլ, Օրմանեան Տ. Մաղաքիա վարդապետէ Եպիսկոպոսլըգ չահատէթնամէսի իթա օլունմասընա մէզքիւր Խաչը Ժողով իթթիֆագը արա իլէ գարար վէրմիշ, վէ պունտա Եալընըզ Լիքի ազա իթիրազ էյլէմիշ իմիշ ... պուլունմուշ ... իսթինքեաֆ էյլէմիշ տիր.

Ձիքը օլունան Խաչը Ժողով' մէրհում աղաՑոլմէճի Իզմիրեանըն վասիյէթնամէսինին իճրասընա նէզարէթ իթմէք մէմուրիյէթիլէ, Լուսինեան Տ. Խորէն վէ Իզմիրեան Տ. Մատթէոս Սրբազանլարտան վէ Թաթարեան Տ. Գարեգին վարդապետ իլէ Նորատունկեան Գապրիէլ, Եսայեան Յովհաննէս վէ Կիւմիւշեան Յովհաննէս էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ էյլէմիշ տիր.

Միւէյյիտ էֆ.

Շումաա էրթէսի կիւնքի նիւսխէնիզտէ, Ռուսիանըն միլլէթը սաիրէի բօլօյաշթըրմագ իչիւն իթթիխազ իթմիշ օլտուղը բօլիթիգայա տաիր խազըրլըգլարը պէնտա միւթալաակիւզար աճիզանէմ օլարագ, Ռուսիա մէմալիքի տախիլինտէքի միլէլ ու ագվամըն միւպթէլա պուլունտուղը պու հալի միւշահէտէ իտէրէք վէ մէմալիքը մահրուսէի Շէհրիյարիտէ քէմալը իւմն ու հուրրիյէթլէ եաշայան միլէլը մուխթէլիֆէնին Նայիլ օլտուղը իմթիյազաթ վէ միւսաատաթըն քըյմէթինի թագտիր իթմէլէրի, միլլէթը մէրգումէնին նէ պէօյլէ պիր նիյմէթը ճիհանտէկրմէթէ սէզա վար պուլունտուղու վէ նէ տէրէճէ պախթիյար վէ մէսուտ պուլունտուղու իթտիքինի, վէ պունըն չիւքրը ու մահմիթէթինտէն գաթ գաթ աճիզ պուլունտուգլարընը քէնտի քէնտիմէ Թէֆէքքիւր էյլէտիմ, Ֆիլհագիգա Թիւրքիատա միլլէլը մուխթէլիֆէնին կէրէք քէնտի լիսանը մաատէրզատէլէրինին իսթիմալ ու Թահսիլի վէ կէրէք իպատէթքեահլէրի կիպի մէքթէպլէրի միլլէլէր քիւշատը վէ կէրէք ումուրը րուհանիյէ վէ տախիլիյէլէրինին սէրպէսթանէ րուէյէթ ու իտարէսի խուսուսլարընտա մազհար պուլունտուգլարը միւսաատաթ վէ իմթիյազաթ' տիկէր հիչ պիր մէմալիքտէ կէօրիւլմէմիշ օլտուղընտան, Բատիշահը Թէպաապէրվէր Սուլթան Համիտ խանը Սանի էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին Թէզայիւտը էյյամը էօմր ու իգպալ ու Թէվֆիգլէրի տուալարընը Թէքրար իլէ, Թիւրքիա Թէպաասը օլտուղում իչիւն իֆթիխար իտէրիմ. Բէն պիր շահս օլարագ պու տուշիւնճէլէրի պէյան իթմէք մուվաֆըգ կէօրտիւմ, վէ պու պապտա միլլէլը մուխթէլիֆէնին վէ միւսլիմ վէ կէրէք կայրի միւսլիմ Թէպաայի Շահանէնին իթթիֆագըն պէրիլիւլ իփթիխար օլտուղու Թէղքիտ իտիլէպիլիր. Թէպաայի սատըգանէ վէ մահզուզա Թէշէքքիւրլէրինին թէրճիւմանը օլմագ իչիւն իշպու սաթըրլարը Թէսթիր իլէ ... իթմիշ ... ճէրիտէնիզէ տէրճ պույուրմանըզը ... իստիրհամ օլունուր.

Սթամպօլ 13 յունվար 1886

Համպուրկ, Պրունզվիկ վէ Սաքսոնիա փիյանկօլարընա տաիր Ցարութիւն Պէլէրեան էֆէնտինին իլանը իչիւն 4րտ. ճիւ սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա.

1885

Ն°. 4—ՌՈՒՄԵԼԻՒ ՇԱՐԳԻ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

(Ճօռնօռ եըբեօյ կեօնէյ նեօսեւեւ տէլօ)

Եւան պիւթիւն ալէմի բօլիթիգա. յը մէշղուլ վէ գիհնլէրի պիհնուզուր գըլմագտա օլան Ռումէլիի Շարգի մէսէլէսի, աճնէյի մաղինին թա իպ. թիտալարընտա քէնտի գուհուրի ա. լեամէթլէրինի կէօսթէրմէյէ պաշ. լամըշ իտի իսէ տէ, աար չեյլէր կէօրիւնտիւքլէրինտէն, չօգլուգ է. հէմմիյէթ վէրիլմէմիշ իտի ։

Ֆիլիպպէօլ վէ Սօֆիատա կէօնիւլ. լի ասաքիր Թահրիրի վէ Թալիմլէր, փետրուար այըն իպթիտալարընտա պաշլատըլար ։

Ռումէլիի Շարգի հիւքիւմէթի, Պուլկարիսթան իլէ պիր կէօմրիւք աճնէմէսի գարարլաշտըրըլըպ, պու. նուն Թասթիգինի Պապը Ալիտէն Թալէպ իթմիշ, վէ Պապը Ալի տա. խի, մէզգիւր Թալէպի պի հագգըն գաթիէն րէտտ իյլէմիշ իտի ։

Մարտ այընտա Պուլկարլար, քէն. տի նիյէթ ու էֆքեարլարըն բէն. կինի պիր ազ տահա աչըգա պօխա. յարագ, Մակէտոնիատա պիր իխ. թիլալ չըգարմագ Թէճրիւպէլէրինէ գալքըշտըլար ։

Պուլկարիսթանտա, Ինկիլիզվարի վէ Ամէրիգավարի Տրբիկլէր տէ Թէ. ճէմմիւլ իյլէմէքտէ օլտուգունտան, քէնտի վէրտիյի տէրս հուտուտլարը. նըն խարիճինէ չըգըլմասընտան ա. լա խոչլանմայան Ռուսիա տէվլէթի մէզգիւր Տրբիկլէրի Թագպիհ իյլէտի իսէ տէ, հէմ Տրբիկլէր քէլ էմմէլ տէվամ էյլէմէքտէ, վէ հէմ տէ Մա. կէտոնիայա Թէճավիւզ իտիլմէք իզգ. րէ ֆէսատ չէթէլէրի տօնատըլ. մագտա իտի ։

Ապրիլ այընտա, Շարգի Ռումէլի վալիսի Կավրիէլ բաշա հազրէթլէրի, Պուլկարիսթան վէ Ռումէլիի Շարգի պէյնինտէ գարարլաշտըրըլմըշ օլան կէօմրիւք աճնամէսինին Պապը Ալի Թարաֆընտան ասլա գապուլ օլուն. մայաճագընը, Գօմիսիոնը ախսուա Թէպլիղ իթտիրինտէ, կէրէք Պուլ. կարիսթանտա վէ կէրէք Ռումէլիի Շարգիտէ մէմնունիյէթսիզլիք պուլունան հէ. ճան տահա զիյատէ բարլամաքա պաշլատը ։

Մայիս աօնլարընտա, Նէֆսի Ֆիլի. պէօլ պիր Թագըմ ֆէսատ պէյան. նամէլէրի նէշր իտէն էրպապը ֆըս. Թիյալ Թէվգիֆ օլունտուլար, վէ էհալիտէն պիր Թագըմը հիւքիւմէթ գօնագընը ատէթա պասմագ տէրէ. ճէլէրինէ չըգըլըպ, մահպուսլարըն սէրպէսթ պըրագըլմալարընը Թա. լէպ իյլէտիլէր ։

Ալթըգ իյլէր ազըր պիր հալ քեսպ իթմէյէ պաշլամըշլար իտի ։

Նիհայէթ եէվմի վէլատէթի Հիւ. մայուն իւսթէ կէլտի ։

Ֆիլիպպէօլ չէհրինտէ տախի պու միւ. նասէպէթլէ չէհրի ային իճրա իտիլ. մէքտէ իքէն, պիր Թագըմ էհլի ֆէ. սատլար պիր արպէտա ազըր չըգա. րըրլար. Կավրիէլ բաշա հազրէթլէրի պանտլարըն էլ պաշլարընը Թէվգիֆ իթտիրիր. վէ պանտուն իւզէրինէ ֆէսատ եաֆթալարը եարըշտըրըլըպ վէ վիլայէթին հէր Թարաֆընա ֆէ. սատ պէյաննամէլէրի տագըթըլըպ, արպէտա հէր Թարաֆա ազս իտէր, վէ Շարգի Ռումէլինին Պուլկարիս. Թանա պիրլէշթիրիլմէսի իչիւն ու. մումի Պուլկարլարտա տավէթ օգունըր ։

Պունլար բէք ֆէնա Նիյանէլէր ի. տիլէր իսէ տէ, տըթմոգ իչին պիր գուլու կէօսթէրիշ տաիրէսինտէն էօթէյէ կէչմէյէճէյի տէ մէմուլ օ. լընմագտա իտի ։

Ցունիս այընտա, Սըրպիա Գրալը հազրէթլէրի Վիէննայա կիթտի, վէ չէհրի մէզպուրտա նէ կէօնա միւ. քեալէմէլէր վագը օլմուշ օլտըղը օլ վագթլար պիլինէմէտի ։

Ցուլիօտէ, Մակէտոնիատա պիր իխթիլալ չըգարմագ իչիւն Թէրթիպ օլընան եէնի Պուլկար չէթէլէրի բէյ. տա օլմագտա իտի ։

Նիհայէթ Կավրիէլ բաշա հազրէթ. լէրի, կէօմրիւկ, չըմէնտըֆէր, վէ բօսթա իշլէրինի Թէսվիյէ իյլէմէք իզգրէ Սթամպօլա կէլտի ։

Սեպտեմբեր այընտա բաշայի միւ. չարէիլէյհ հազրէթլէրի Թէքրարէն Ֆիլիպպէյէ ավտէթ իյլէտիրինտէ, հէր Թարաֆտան քէնտիսինէ էօյլէ ալէա գապուլիյէթ կէօսթէրիլտի վէ էօյլէ իսթիգպալ Թէլէկրաֆլարը եաղմա. եա պաշլատը քի, էվվէլքի հալլէր վէ հէյէճանլար, աւէթթա պիր բիւյա կիպի կէօրինմէքտէ իտիլէր ։

Անճագ պիր այ էվվէլիսի տէ, Ա. վուսթրիա վէ Ռուսիա իմբէրաթօրլա. րը հազարաթը Քրէմզիէրտէ միւլա. գաթ իթմիշլէր, վէ Ալէմանիա իմ. բէրաթօրու հազրէթլէրի տախի, չախսէն մէզգիւր միւլագաթտա հա. զըր պուլունամատըգընըն Թէէսսիւ. ֆի իլէ պիրիքտէ, կէօնիւլճէ հա. զըր պուլունմուշ օլտըղը իֆթիխա. րընը պէյան իյլէմիշ, վէ այնի իմբէ. րաթօր հազրէթլէրի, հէր վէճհ իլէ Ռուսիա վէ Ավսթրիա իմբէրաթօր. լարը հազարաթընա հէմրէյ վէ հէ. մէֆքեար վէ հէր վէճհ իլէ միւթ. Թէֆիգ պուլունտուգլարընը տիւնեայա անլաթմըշ օլտըղը հալտէ, սեպտեմ. բէրին 16սընտա պիր Ալէման հէյէթի մէպուսանինի հուզուրընտա գա. պուլ էյլէտիյի սըրատա տախի, այէ. նէն պէյան իյլէմիշ իտի քի,

«Ուզուն միւտտէթ հիչ պիր մու. հարէպէ վուգու պուլմայաճաղընը մէմուլ իյլէմէքտէ իտի.»

Հալպու քի, անճագ իքի կիւն սօնրա, եանի սեպտեմբէրին 6|18ին. տէ, Պալգանլար բաթլագ վէրէճէք, Ֆիլիպպէօլ-Ռումէլի Շարգի իլէ Պուլ. կարիսթանըն պիրլէշմիշ օլմալարը ի. լան իտիլէճէք, Կավրիէլ բաշա Թէվ. գիֆ օլունաճագ, հուտուտը Օսմա. նիյէնին աճքէրիճէ նօգթալարը իշ. ղալ, չըմէնտըֆէր խաթթլարը վէ Թէլէկրաֆ Թէլլէրի գաթ, վէ Մուս. Թաֆա բաշա գուրպանտէ Մարիցա քէօբրիւսիւ պէրհավա իտիլէճէք, էլ հասըլ պիւթիւն Ռումէլիի Շարգի վէ Պուլկարիսթանը պիր իխտի. լիւմանը գաբլայաճագ, Բրէնս Ալէք. սանտր տախի Ֆիլիպպէյէ կէլէճէք, 100.000 քիշիլիք պիր Պուլկար օր. տուսու գալտըրըլաճագ, պիւթիւն տէվլէթլէր պիրտիրլէրինէ կէչէճէկլէր, պօրսալար պիթիւպ վէ Թիճա. րէթ վէ ալըշ ու իթալի ումումի պէրպատ օլաճագ, վէ տիւնեայա պէլըի էմալի կէօրիւլմէմիշ օլան գըյմէթ տէհշէթլի պիր մուհարէպէի ումումի կիրտապը աղըընտա պու. լունմուշ օլաճագ իտի. իշթէ ու. ղուն միւտտէթլիք սուլհ իւմիտինին հիւքմի պու օլտու. անճագ իքի կիւնլիք պիր էօմրի վար իմիշ. . .

Գրալ Միլան հազրէթլէրի, տէր. հալ սօլուգունու Թէքրարէն Վիէննատա ալըր ։

Տէվլէթի Օսմանիյէ Թարաֆընտան Թէհաջիւրէ չայան պիր չարուգ. լուգլա Ֆէվգէլատէ Թէտարիքիաթը հարպիէյէ պէտ օլունուր, վէ օլ պապտա պիւթիւն օրտու գօման. տանլարընա էմրլէր վէրիլիր ։

Սըրպիալըլար վէ Եունանլըլար պէօյէքտէն քէնտիլէրինէ տէ բայ չըգարմագ խուլեասը իլէ այագլա. նըրլար, հէրարէթ վէ հէյէճան տէ. րէճէյի նիհայէտէ վարըր օլուր, Սըրպիալըլար գարատան, վէ Եու. նանլըլար տախի հէմ գարատան վէ հէմ տէ տէնիզտէն ազիմ Թէտարի. քեաթը հարպիէյէ Թուշէլէր, Գրալ Միլան հազրէթլէրի պէթթա. հի Թէքրարէն Պելկրատա ավտէթ իտէր ։

Ֆագաթ Անատօլուտան տէրհալ Թա. մէլինէ նագլ իտիլէն քիւլլիեթլի ա. սաքիրի Օսմանիյէ, Սըրպիալըլարըն տա Եունանլըլարըն տա իւք կիճէ կէօրմիւշ օլտուգլարը կիւզէլ կիւզէլ րիւեալարընը հարամ իտէրլէր, իլէրուէ տօղրու պիր ատըմ ատմագ. տան էվվէլ պիր քէրրէ տէօնէրէկ պագմալարը իճապ իթտիրինի, խա. լիսանէ քէնտիլէրինէ իխթար իտէր. լէր ։

Սըրպիա վէխուան, նէ եարաճագ. լարընը չաշըրըրլար. հիտայէթ եան. լըշ չըգտը. իմտի օլտուգլարը եէրտէ տուրուրլար, տիւվէլի մուազզամայի էվրօպանըն Սթամպօլտաքի էլչիլէրի Թարաֆընտան գուրուլաճագ մի. ղաքէրէ հէյէթինին նէթիճէյի գարարընա պէքլէմէյէ գօյուլուր ։

Պու իքի քիւչիւք հիւքիւմէթլէր, Պէրլին Գօնկրէսինի քէնտիլէրի Թէշ. քիլ իթմիշլէր, Պէրլին Ահտնամէսի. նի քէնտիլէրի վիւճուտէ կէթիրմիշ. լէր, վէ Ռումէլիի Շարգի իլէ Պուլ. կարիսթանըն հուտուտլարընը քէն. տիլէրի Թային իյլէմիշլէր տիր կիպի, Ռումէլիի Շարգինին վէ Պուլկարիս. Թանըն պիրլէշիպ պիրլէշմէմէլէրինէ տախի եալընըզ քէնտիլէրի գարար վէրէճէքլէր. հէր հալտէ քէնտի հիւմնի րիզալարընըն Թահսիլ օլուն. մասը լազըմ կէլէճէք իմիշ ։

Իտտաալարը պու. ֆագաթ ասըլ մագսէտլէրի, արպէտա էննասընտա պիր քիւլահ տա քէնտիլէրինէ գարմագ օլտուղը մալիւմ ։

Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի, Պալգանլարտա Ռուսիա տէվլէթինին նուֆուզ ու Թէէսսիրինի գրաճագ Թամ սըրա տըր տէյէրէք, Պուլկար. լարըն տավասընը իլթիզամ իտէր. ֆագաթ տիկէր պիր մագսատ տա. խի, Պուլկարլար իլէ տէվլէթի Օս. մանիյէ պէյնինտէ պիր իթթիֆագ վիւճուտէ կէթիրիպ, Ռուսիայա գար. շը պիր Թիւրք-Պուլկար սէտտի չէքմէքտէն իպարէթ օլտուղը մէյ. տանտա տըր ։

Պու սըրատա, տիւվէլի մուազզա. մայի էվրօպա, էլչիլէրտէն գըըլըան. մաճալըսընը Թօփանա Նասիհաթ իտէր. լէր. ֆագաթ օրտուտա հիւմէթլէ հուզուրլունտա գաթիէն տէ Եունա. նիսթանըն էէրինտէն գըըլըանա. ճագ հալի պուլունմամագտա իսէ տէ, էւէլ պու Նասիհաթ վէ իխ. թար տախի, իւլաղ հէյէճանը Թէս. քինինէ մէտար օլաճագ ազ պիր իւ. Թիֆաթ տէյիլ իտի ։

Պէրի եանտա, պիւթիւն իւմիտի. նի Ավուսթրիանըն իւզէրինէ վազ իյլէ. միշ օլան Սըրպիա, քէնտի գըլըճընը ճէվհէրինէ կիւվէնէրէք, վէ Սթամ. պօլ գոնֆէրանսլարընտան քէնտիսի. նէ էմմէք բարասը տէյիլ քի սու բարասը պիլէ չըգմաճաղընը կէօ. րէրէք, վէ մուհարպայի քեաֆիյէ Թահթըրտա պուլունան աըլ արագիի Օսմանիյէտէն տէ գաթիէն գաթի իսմիտ իտէրէք, պաշըըլ գըշըըլ վէ ինթիգամըըլ կէօրմէք իսթէտիյի Պուլկարիսթան իւզէրինէ հիւճում իյլէտի, վէ պաշգաըընա եալվարըպ տա եէնէ իտէմէյէճէյի միւլքլէրի եա. խօտ անլէրին էէրինէ գայիմ օլաճագ արազիլէրի, քէնտի գըլըճը սայէ. սինտէ էլտէ իթմէք իսթէտի ։

Հէր նէ գատար ալէմի մէտէնիյէ. թին վէ ալէմի ինսանիյէթին էք. սէրիյէթի ազիմի, Սըրպիանըն պու հազգսըզ, հիյլէլի, վէ գարնտաչ գա. նընա սուսամըշ մուհարէպէսինէ գարշը եազըըլմըշ սիթէմլէր պըրագմըշլար իսէ տէ, Սըրպըլը. րըն իւք ֆիւթիւհաթլարը տէվամ իյլէտիյինտէ, վէ Սօֆիա վէ Վիտին զապթ իտիլտիքլէրինտէ, պունլարըն քէաֆֆէսի ունուտուլաճաղը տա չիւբհէսիզ իտի ։

Ֆագաթ իսթէր գատէր տէ իսթէր աատըլէթ տէ, Սըրպիա մաղլուպ օլա. ճագ, վէ քէնտի ափվ օլունմաճա. ճագ խէթթալարընըն ճէզասընը չէքէ. ճէք իտի ։

Անճագ Սըրպիանըն պու պէյլը հարէքէթի, Պալգան իշլէրինի տա. հա զիյատէ մուղլագ պիր հալէ կէթի. րիպ, պիր բիւրիզըն իւզէրինէ տիկէր պիր բիւրիւզ տահա իլավէ էյլէմիշ, վէ չիմտի գըրգ ազըը պիր եէրէ կէլիպ, պիր տէյլինին գուեաւուա աթտըղը Թաշը չըգարմաըա չալըշմագտա տըր. լար ։

(Տէվ-Գ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԱԹՈՒՄ

Պաթում մուխպիրիմիզտէն գ. 25 Թարիխլէ ալտըղըմըզ մուֆասսալ պիր մէքթուպ տըր ։

ԳԱՎԳԱՍԻԱ ԳԸԹԱՍԸՆԸՆ ՃԻՀԷԹԸ ԻԼՄԻՑԷՃԷ ԹԷՐԱԳԳԸՍԸ(1)

Վասի Ռուսիանըն ճէնուպընտա օ. լուպ միլէլը միւխթէլիֆէ իլէ մէս. քիւն Գավգասիանըն՝ ասըը հազը. ըըն իպթիտալարընտա չըմալի միւ. Թէքէպպիր գարագուշըն գանատլա. րը Թահթընտա վագ ու իսթիլասըն. տան չիմտիյէ տէկին հէր ճիհէթճէ պէօյլէ Թէպէտտիւլաթտա օլտու. ղը, վէ հէր տէմ գէմինի մէտէնի. յէթ տէ բա Նիհայէթ իմէրագգը էյ. լէտիլի Թարիխ ու ճօղրաֆիա միւ. Թալէա իտէնլէրէ բանա մալիւմ ու մէճզում պուլունտաղը տէրքեար ու այան օլուպ, պու տէֆա գըթաի մէզգիւրէյի եալընըզ ճիհէթը իլ. միյէսինճէ պագը մալիւմաթը միւխ. Թէլիֆէ իթասըլյա իքթիֆա իտիպ, ճիհէթը սաիրէլէրտէն տէ իլէրուտէ ալըճա պասթ ու պէյան իտէճէկիմի վատ էյլէրիմ ։

1. Մէքթէպլէր

Միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր իքինճի Ալէքսանտր՝ 1864տէ Գավգասիատա էսարէթին պիր նէվի պուլունան Ֆէօտալը լաղվ իթտիքտէն սօնրա, հուրրիյէթը նէֆս Թէամմիւմ իտիպ, պունը իլէ պէրապէր էհնի սէրպէս. Թիյէթ պուլմուշ օլան պիր Թագըմ ատի էհալինին Թալիմի իչիւն տախի մէտարիֆը խազինէ իլէ իպթիտաի 1—2 սընֆըլ մէքթէպլէր քիւշատ օլունմագա իպթիտար օլունտուգտա, օ զէմանա գատար Թավագլար վէ տէրէպէյլէր խըտէմաթը չախսիյէլէ. րինտէ իլա Նիհայէթ իւլ էօմր միւս. Թախտէմ պուլընան մաղլում կիւրճի էհալիսի՝ Թագըմ Թագըմ պու էէնի քիւշատ օլունան Թալիմխանէլէրէ տէվամ, վէ տէվլէթ Թարաֆընտան տախի կէրէք կիւրճի վէ կէրէք իս. լամ էհալինին մէքթէպլէրտէն գա. չընմամասը իչիւն մուգթազիյաթը մահալլիյէյէ կէօրէ վէսաիթ ու Թէ. տապիր իթթիխաղըյա անլէրին Թէ. շվիգիմինէ պէօյլէ սայ ու իգտամ օլունտը. Մէսէլա սէնէլէրճէ Ռու. սիա օրտուլարընը գարշըսընտա տուր. տուրմըշ վէ չէճաաթըյլա էվրօպայա գատար նամը իւրիւմիշ օլան մէշ. հուր չէյխ Շամիլ (Ջէրքէս) գապիլէ. լէրինի մէքթէպ էյիքլէրինէ ալըշ. տըրըպ, պէօյլէճէ անլէրի եավաշ եավաշ մէտէնիյէթէ տախիլ գըլմագ իչիւն, պիր գաչ սէնէլէր մէքթէպ կէլէն չօճուգլար վալիտէյնինէ բա. նէի նագտիյէ պիլէ վէրիլտի. կիւր. ճիլէր վէ Ցագըլար իչիւն պու տէ. վամ միւ օլունտըղը վագըթտա, էր. մէնի էհալիսինին քէնտի քիլիսէլէ. րի եանընտա ազ չօգ մունթազամ ծխական մէքթէպլէրի պուլունըպ, պու մէքթէպլէրտէ Թահսիլը իմ. տէն սօնրա տէվլէթին պէօյլէ մէք. Թէպլէրինէ տախիլ օլմագտա իտի. լէր ։

Էրմէնիլէրին 1840 սէնէսինտէ միւթէվէֆֆա մէշհուր Պէյնինի Նէր. սէս կաթողիկոս սայէսինտէ «Նէր. սէսեան Դպրանոց» իսմի իլէ հալա պէօյլէ պիր մէքթէպի պուլունըպ, մէքթէպը մէզգիւր քէնտի մէնապիի վարիտաթընը կէթիրքէ արթըր. մագտա օլմայա, էլան քեաֆ. ֆէ Ռուսիատա Էրմէնիլէրին անտէն միւքէմմէլ, մունթազամ վէ միւսթագպէլ էճիրիյէթ Թախ. Թընա այընըը մէքթէպի եօգ տըր ։

Մէքթէպը մէզգուրըն Թէսիսլէրը յօգ օլուպ պունլար միրյանընտա մէշ. հուր Էֆքէնտեանց Նամընտա Թիֆ. լիսլի պիր էրմէնի 40.000 րուպլիտէն իպարէթ օլան վարիյէթինի քեամի. լէն Ներսէսեան Դպրանոցը Թէրք իթմիշ տիր, վէ հաթթա կէչէն սէ. նէ տախի Բրէնս Արղութեանց սէնէ. վի իւչ պին րուպլի իյրատ կէթիրիր խանէսինի մէքթէպը մէզգուրէ վասիյէթ իթմիշ տիր, վէ պէօյլէճէ տիկէրլէրի տէ ազ չօգ ֆանէ իթմիշ. լէրտիր. Ներսէսեան Դպրանոցտան էվվէլ ասըը հազըր իպթիտասընտա (1825 սէնէսինտէ) Բրէնս Լազարեան. լար՝ Լազարեան ճէմարանը ագատէ. միասընը Մոսկովատա Թէէսիս վէ պունա պէօյլէ պիր մէյլաղ տախի Թախսիս իթմիշլէր տիր. Լազարեան իխվանլարըն մէքթէպը մէզգուրը Թէէսիստէն մագսատլարը՝ Գավ. գասիատա իւչիւնճիւ վէ իքինճի տէրէճէ միւլքի մէքթէպլէրտէ Թահ. սիլ իտէն Թալէպէլէրին իչպու ա. գատէմիատա մէճճանէն իքմալը Թահսիլ իթմէլէրի, վէպէօյլէճէ միւ. լէթին մէտէնիյէթինէ պէօյլէ պիր վասըթա Թէտարիք իտիլմէսի գազի. յէսինտէն իպարէթ օլուպ, հաթթա իպթիտասընտան չիմտիյէ գատար քէնտի սէխավէթլէրիլէ իտարէ իթ. մէքտէ տիրլէր. հէչէնլէրտէ Մօս. գովատա վէֆաթ իտէն իխվան Աբգա. մէլիք Լազարեանցըն վասիյէթի՝ Ճէ. մարանա 40.000 րուպլը տահա վա. սիյէթ իտուպ, օլու իխվան Աբգա. մէլիք՝ վալիտէսինին վասիյէթինի Թէքմիլէն իճրա էյլէմիշ տիր. վագըա պու սէնէլէրտէ Լազարեանցլա. րըն տամատը օլուպ Ռուսիանըն չիմ. տիքի մէարիֆ Նազըրը պուլունան Նիկօղայոս Դելեանեան սայէսինտէ մէքթէպը մէզգիւր «Լիսէի Շար. գիյէ Լազարեան ագատէմիասը» իս. միյլէ քէնտի էանի մէարիֆ Նէզա. րէթի Թահթընա ալընըպ, օրթ միւ. լի մէքթէպ օլմագտան ֆարիղ օ. լմուշ իսէ տէ, հալա չիմտիյէ գատար վէ պունտան պէօյլէ տախի կէրէք Նազըր (Թիֆլիսեանց), կէրէք Նազըր մուավինի վէ խօճալարըն պէօյլէ գըըմը վէ կէրէք չակիրտլէրին գըը.

(1) Պու պէնտի եազըըըըմըզա, Թիֆ. լիստէ վագը րէսմի սթաթիսթիգ մէճմ. ուասինին նէշր էյլէտիկի մէճմուալարընտան իսթիֆատէ իթմիշիմ տիր ։

---

(77)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻԽԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Միւսթանթիգ Մ. տը Ժիպըէ՝ մուվաֆագաթը միւպէյյին պիր իչարէթ իթտի. քեաթիպ իլէ աագէր տիչարը չըգտըլար ։

Բրէնս Բուգին՝ միւսթանթիգէ խիթապէն,

—Հէյմէհէրիմ վէ տօսթըմ Գօնթըն սուչսըզ օլտըղընա սիզի իգնա իթմէք ի. չիւն խիմինի սէօյլէմէք քեաֆի տիր ։ Գօնթըն իսմի եալընըզ Իվան Սմօլիօֆ տէյիլ, իլա ԻՎԱՆ ՍՄՕԼԻՕՖ ԳՕՆԹ ԳՕՒՐԱՎԻԷՖ ՏԻՐ ։

Միւսթանթիգ.— Գօնթ Գուրավիէ՞ֆ մի ։

Բրէնս.— Էվվէթ, էֆէնտիմ... Գուրավիէֆ խանէտանըն սօն խալէֆի քէն. տիսի տիր. Փիլհագիգա Գօնթ Իվան քեաննուը էվվէլին եիրմինճի կիւնիւ էօյլէն. տէն սօնրա Բէր-Լաշէզէ կիթմիշ... քէնտի ֆամիլեասընըն մէզարընա... Գօնթըն բէտէրի՝ վէֆաթընտան էվվէլ, մէզարըն անախթարընը պանա Թէսլիմ իթմիշ, վէ զէվճէ ի Գօնթէսին հէր սէնէ վէֆաթը կիւնիւնէ Թէսատիւֆ իտէն կիւնտէ մէզգիւր մէզարա չիչէքտէն պիր Թաճ կէօթիւրիւպ պըրագմագըըը պանա Թէահհիւտ իթ. տիրմիշ իտի ։ Պու սէնէ աէմմը մէզգիւրտէ Գօնթ Իվան Բարիստէ պուլունտուղըն. տան, պիր վագթ վալիտէսինին տէֆն իտիլմիշ օլտըղը մէզար իւզէրինէ քէնտիսի էյիլէ չիչէք վազ իթմէք իզգրէ անախթարը պէնտէն իսթէյիփ ալմըշ իտի ։

Պու արալըգ Գօնթ Իվան պաշընը էօնիւնէ էյմիշ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլա. մագտա իտի ։

Միւսթանթիգ իսէ՝ կիթտիքճէ տիւշարը հայրէթ օլմագտա իտի ։

Բրէնս Բուգին սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Գօնթէս Գուրավիէֆ՝ Թէֆէրրուաթը-նա պէքքի վագըֆ օլմատըղընըզ պիր ֆիճի գաթլ նըւզքինտէն վէֆաթ իթմիշ, վէ միւթէվէֆֆա Գօնթ Գուրավիէֆ՝ Թաֆսիլաթը գաթլի, օղլու Իվանա էէկեան էէկ. եան անլաթմըշ իտուկի միւսթաղնիի չէքք ու չիւպհէ օլտըղընը սիզէ պէյանէ մէճ. պուրըմ ։

Գօմիսէր.— Բրէնսին զիքր էյլէտիյի Թէֆէրրուաթ Թէմամըյլա խաթըրըմտա տըր. օ զէման պէն եինէ բօլիս գօմիսէրի իտիմ ։

Միւսթանթիգ՝ Գօնթ Իվանա խիթապէն,

—Պու Թաֆսիլաթը նի՞չին պէնտէն կիզլէտինիզ ։ Գուրավիէֆ մէզարընա կիթ. տիյինիզին սէպէպինի պիր գաչ տէֆալար սօրմըշ օլտըղըմ հալտէ, նի՞չին ճէվապ իթտասընտան մուաննիտանէ իմթինա իթտինիզ ։ Մուգատտէս պիր սէպէպէ մէպնի կիթմիշսինիզ, պու մուգատտէս սէպէպ իլէ Թաշըմագտա օլտըղընըզ իսմ ու չէօհ. րէթ սուչսըզ օլտըղընըզա պէօյլէ տէլիլլէր ատտ օլունապիլիր իքէն, պու պապ. տէքի սուքիւթինիզլէ ալէյհինիզտէ պիր Թագըմ խինատաթա սէպէպիյէթ վէրմիշ օլ. տընըզ... պունլարը սէօյլէմէլի իտինիզ...

Բրէնս.— Գօնթ Իվան օ պապտէ սուքիւթ իթմէք իգթիզա իտէր զանն իթմիշ ։

Միւսթանթիգ.— Նէ՞ սէպէպէ ։

Բօլիս.— Զիւնքի Բարիստէ քէնտիսինի Թանըթմամագ արզուսընտա իմիշ... պէր վէճհը զիր Թարիֆ իտէճէյիմ էսպապէ մէպնի, իսմինի մէյտանա չըգարմագ վէ քէնտիսինի Թանըթմագ, հագգընտա ազիմ Թէհլիքէյի մուճիպ օլապիլիրտի ։

Միւսթանթիգ.— Թէհլիքէ՞ մի...

Բրէնս.— Էվվէթ ։

Միւսթանթիգ.— Նէ՞ վէճհ իլէ ։

Բրէնս.— Հայաթը պիլէ Թէհլիքէյէ տիւշէպիլիր իտի ։

Միւսթանթիգ.— Նա՞սըլ, վէ քի՞մ Գօնթըն հայաթընը Թէհտիտ իտէպիլիր ։

Բրէնս.— Շիմտի անլարսընըզ... «Պունտան եիրմի իւչ սէնէ մուգատտէմ Գօնթ Գուրավիէֆ իլէ զէվճէսի Գօնթէս վէ օ վագթ բէք քիւչիւք եաշընտա օլան մախտումլարը Բարիստէ Սէն-Տօմինիք սօգագընտա վասի պիր խանէտէ իգամէթ ի. տէրլէր իտի ։

«Գօնթըն նէզտինտէ Բիէր Լարթիկ Նամընտա պիր խըզմէթքեար վար իտի քի, տօսթլարընտան զայէթ միւթէպէր պիր զաթըն Թավսիյէսիյլէ իսթիխտամ օլունմըշ իտի ։

«Շայի օլան Թէվաթուրա նազարէն, մէրգում Լարթիկ՝ Գօնթէսին պիր գաչ կիւզ պին Ֆրանգ գըյմէթինտէ օլան միւճէվհէրաթընը չալմագ իչիւն Գօնթէսի գաթլ իթմիշ, վէ Գօնթէսին խըզմէթինտէ պուլունըպ Լարթիկ քէնտիսինէ մահպու-պէ իթթիխազ իթմիշ օլտըղը պիչարէ կէնճ պիր գըզը պիլէ սախթէ նիւմայիշլէր ի. լէ գապահաթը չըգարարագ ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլմըշ տըր ։

«Օ աէշամ հէրիֆ ֆիրարընտան սօնրա պիր տահա էլէ կէչիրիլէմէյիպ, գըյա. պէն իտամ ճէզասընա հիւքմ օլունտը ։

«Պիչարէ գըզըն սուչսըզ օլտըղը սուրէթի գաթիէտէ սապիթ պուլտըղընտան, Թախլիյէի սէպիլինէ գարար վէրիլտի ։

«Պիր արալըգ Գօնթըն տուշմանլարը պիր քէրրէ տահա էվհէնպիլմէք իզգրէ զէվճէսինի Գօնթ քէնտիսինէ էօլտիւրմիւշ տիր Թարզընտա իսնատաթտա պուլունմըշ էյլէտիլէր ։

«Իսպաթ քի Էմէ Ժուպէր նամ խըզմէթճի գըզըն իֆատաթը վէ տէրմէյան էյլէտիկի էմարէլէր Գօնթըն ալէյհինտէ տէվէրան իտէն միւֆթէրիյաթըն էօնիւնիւ քէսիպ, օ տօսթը գատիմիմին հուզուրը իհլալ իտիլմէսինէ վագըթ գալմատը...

Միւսթանթիգ.— Էմէ Ժուպէրի պիլիր միսինիզ, վէ էհլի ըըզ պիր գարը օլտը. ղընը, վէ հաթթա պիր ֆէնա հարէքէթտէ պիլէ պուլունմագա միւգթէտիր օլմատըղընը պիլիրիմ ։

Բրէնս սէօզիւնէ Թէքրար տէվամ իլէ.— Պիր խայլը միւտտէթ սօնրա Գօնթ Ի. վանըն պէտէրի Գօնթ Տիմիթրի Գուրավիէֆ պիր սուրէթը ղարիպէտէ օլարագ Էմէ Ժուպէրէ Թէսատիւֆ իտէր... վէ այնը վագթտա Բիէր Լարթիկին մէչհուր պիր ճանինին ալէթը մախսուսէսի օլմըշ իտուկինի խապէր ալըր ։

«Բիէր Լարթիկի Թավսիյէ իտուպ, Գօնթըն խըզմէթինէ Թային իթմիշ օլան օ միւթէպէր զաթ՝ Գօնթէս Գուրավիէֆ հագգընտա պիր մուհապպէթը չէտիտէ իլէ միւզան օլարագ, չու հըսսիյաթը աչըգանէսինի պիր արալըգ Գօնթէսէ արզ իթմէ. կէ գալգըշմըշ, օլ ազիզ գարըճըգըզ զէմանը իքրահ իլէ րէտտ իտինճէ, մու. հաբպէթի հըրս ու ղազապա Թահվիլ օլարագ, անըը ինթիգամ ալմընընա հէր կէօնա Թէշէպպիւսաթըն իճրասընա գարար վէրմիշ, վէ Թէսավվուրաթը խաինա. նէսինի մէվգի իճրայէ գօյմագ իչիւն Բիէր Լարթիկի ալէթ ու գուվվէթ իլէ ալ. տըգտան վէ պէօյլէճէ միւսթահագգ օլտըղը ճէզատան ճինայէթին վուգուունտէն սօնրա գուրթուլապիլմէք Թէտապիրինի հազըրլատըգտան սօնրա սավուշմըշ իտի ։

Միւսթանթիգ.— Էյ հիւքիւմէթ պունլարտան հիչ խապէրտար օ՞լմամըշ մը ։

Բրէնս.— Հագիգաթը հալ պու մէրքէզտէ տիր ։

(Տէվ-Գ)

մը ադէմի Երմէնի տիրլէր՝ վէ Երմէնի օլաճագլար տըր ։ Անճագ պու ճիմարան Գավգասիատան խարիճ եանի Մօսգուատա պուլընտըղընտան, անտէն պու գատարճըգ պահսըյա քիֆայէթ իտէրէք ։ Գավգասիատա չիմտի մէվճուտ օլան մէքթէպլէրէ կէչէլիմ ։

Գավգասիանըն պայըթթա չէհրի Թիֆլիս օլմաղլա, պիթթապի տիկէր պէյտաէլէրտէն զիյատէ իլերուտէ պուլունմաճագ տըր ։ Էհալիսի 100000ի միւթեճավիզ օլան Թիֆլիս չէհրինտէ 24 ատէտ իպթիտայի տէրեճէտէ եանի 4—8 սընֆլը մէքթէպ պուլունուպ, պունլարտան 12սի տէվլէթ մէքթէպի, 9ը՝ խուսուսի, վէ 3իւ՝ Երմէնիլէրին տիր ։ (պիրի՝ էրքէք Ներսէսեան Դպրանոց, վէ իքիսի գըզ Մարիամեան—Յովնանեան վէ Գայիանեան Ուսումնարանլար) ։ Իշպու 24 մէքթէպտէն 12սի էրքէք, 9ը՝ գըզ, վէ 3իւ հէր իքիսինի տէ միւշթէմիլ տիր ։ Մէքթէպլէրի մէզքիւրէտէն 3իւ՝ մուսլիմ եէթիմլէրէճէք, 2սի՝ ալմանի, 2սի հարպիյէ վէ 1ի՝ Թըպպիյէ մէքթէպի տիր ։

Պունլարտան մաատա Թիֆլիս պէլէտիյէսինին քէնտի մէսարիֆիյլէ իտարէ իթտիկի մէքթէպլէր տէ վար քի, պունլար սընֆը իպթիտաիտէ օլուպ, 2սի՝ Ռուսլար իչին, 2սի հիւրճիլէր իչին վէ 3ի՝ Երմէնիլէր իչին տիր ։

Պու հիսապլա Թիֆլիստէ ճէման 31 մէքթէպ Թաատատ օլունուր իսէ տէ, Երմէնի քիլիսէլէրի եանընտա օլուպ էլան գարալը պուլունան ծըխական Երմէնի մէքթէպլէրի պունլար տախիլինտէ տէյիլ տիր ։

Թիֆլիստէն մաատա Քութայիս, Երեւան, Ելիսավէթփօլ (Գանձակ, Կէնճէ), Էյաք վէ Սթավրօփօլ չէհրլէրինտէ պիրէր ատէտ ժիմնազ, Քութայիս, Փիաթիկօրսք վէ Վլատիգավգաս չէհրլէրինտէ պիրէր նիմ ժիմնազ, վէ Էյաք, Թէմիր—Խան—Շուրա, Պագու, Վլատիգավգաս, Շուշա չէհրլէրինտէ պիրէր ատէտ րէալ մէքթէպի, վէ Խօնի, Երեւան վէ Կօրիտէ պիրէր ատէտ մուալլիմին մէքթէպի վար տըր, վէ Բաթում իլէ Պագուտա տախի իքինճի սընըֆտա պիրէր պահրիյէ մէքթէպի վար տըր ։

Գալատէ զիքր օլունան մէքթէպլէրին քեաֆֆէսի տախի իքինճի տէրէճէտէ (4—8 սընֆլը) օլուպ, 3—4 սընֆլը պէլէտիյէ մէքթէպի Թէսմիյէ օլունան տէվլէթ մէքթէպլէրի պազըրընտա պիր վէ պազըրընտա իքի գլորազ տիրիտէքի մահալլէրտէ տախի վարտըրլար ։ Ախալցխա (Ախըսգա), Օզուրկէթ, Թէլավ, Կօրի, Զաքաթալա, Քութայիս, Մինկրէլիա, Օզուրկէթ, Բաթում, Շուշա, Նուխա, Ալէքսանտրօփօլ, (Կիւմրի) Նախիջեւան (հին), Նոր—Պայազիտ, Տէրպէնտ, Ճեվատի, Պագու, Քուպա, Բէթգօվուք, Լէնքօրան, Ալթը Աղաճ, Կէօքչայ, Տիլլաքար, Գարապունարքէնտ, Գասըմ-քէնտ, Սալեան, Էյաք, Մայքօփ, Անափա, Պաթալ—բաշա, Թէմրիուք, Սթավրօփօլ, Վլատիգավգաս, Մօզտօք, Գըզլար, Գէօրգէվսք, Ղարս վէ Գաղըզման ։

Մէքթէպլէր մէզքիւրէտէն մաատա սընֆը իպթիտաիտէ (1-2 սընըֆլը) « էհալի-մէքթէպի » իսմի իլէ պիր Թագըմ քիւչիւք մէքթէպլէր տախի պուլունուպ, պունլար պէր վէճհը աթի Թագսիմ իտիլմիշ տիրլէր ։ Թիֆլիս սանճաղընտա 11, Քութայիս սանճաղընտա 8, Երեւան վէ Կէնճէ սանճաղլարընտա 14, Պագու վէ Տաղըսթան սանճաղլարընտա 18, Քուպան սանճաղընտա 6, Սթավրօփօլ սանճաղընտա 3, վէ Թէրէքի եանի Վլատիգավգաս սանճաղընտա 17 ատէտ ։

Պունտան մաատա Վլատիգավգաստա « Լօրիս-Մէլիքօֆ » նամը Թահթընտա պիր տէ սէնայի մէքթէպի վար տըր ։

Գալատէ մէզքիւր իպթիտաի մէքթէպլէր միյանընտա գըզ մէքթէպլէրի տէ պուլընտըղտան մաատա, օնլարըն պէօյլէ գըզլը տէվլէթ մէքթէպի օլուպ, անճագ պաղըր աէքսէրի մահալլէյէ վէ եախտ Խրիստոնեայ չէհրքէթլէր վէ պաղըրըը տախի խուսուսի քիլիսէլէր Թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տըր ։

Գավգասիատա Թարիֆէի իրնաս իչին տախի հէր պէօյլէ չէհրլէրտէ 5—8 սընֆլը իքինճի տէրէճէ մէքթէպլէր պուլունուպ, պունլարտան Գավգասիա վալիսի սապըգ կըրան տիւգ Միխայիլ Նիգօլաէվիչին (կրանտիւք Միշէլ) զէվճէսի Օլկա Ֆէօտօրօվնայըն իսմինի հայիզ Թիֆլիստէ վէ Վլատիգավգաստա իքիչէր, վէ Քութայիս իլէ Սթավրօփօլտա պիրէր ատէտ, վէ Պագու, ըՍթավրօփօլ, Թէմիր-Խան-Շուրա, Սօխում վէ Էյաք չէհրլէրինտէ տախի տիկէր իսիմլէրի հայիզ ժիմնազլար պուլընտըղը կիպի, Երեւանտա տախի պիզիմ Ս. Հռիփսիմէ նամընտա պիր նիմ ժիմնազ մէքթէպիմիզ օլուպ, պու մէքթէպին մէճլիսի իտարէսի րէիսէսի տախի՝ պու սօն սէնէյէ գատար, Երեւան վուգուաթը մալիւմէսինտէ Երմէնիլէրէ զըտտիյէթի ճիհէթիյլէ սըյթ ու չէօհրէթի եռուրիւմիւշ օլան միւտտաիի ուսումի Ֆըլկանկըն զէվճէսի մէշհուրէ Աննա Սիմէօնովնա իտի ։

Պունլարըն իսզերինէ Ս. Նինա Շիրքէթինին Թիֆլիստէ, Պագուտա, Երեւանտա, վէ Քութայիստէ Թահթը հիմայէսինտէ իտարէ իթտիյի 4 ատէտ մէքթէպլէրի տախի իլավէ իթսէք, ուսում Գավգասիատա 4-8 սընֆլը իքինճի տէրէճէ գըզ մէքթէպլէրինին ատէտի ճէման 26յա պալիղ օլուր ։

Պունտան մաատա « Գավգասիատա Ռուս Օրթհօտօքս մէզհէպինին Թաամիմի » չիրքէթինին տախի Գավգասիանըն մահալը միւխթէլիֆէսինտէ իպթիտաի ճէման 32 զիւքիւր վէ իւնաս մէքթէպլէրի վար տըր ։

Կէչէլիմ չիմտի Գավգասիանըն էն պէօյիւք մէքթէպի պուլունան Էջմիածինտէքի « Գէորգեան ճեմարան » ագատէմիասընա ։ Պու պէօյիւք մէքթէպ 8 գասարտ վէ պատէհու 3 լսարանտան իպարէթ օլուպ, միւթէվէֆֆա Մատթէոս կաթողիկոստան Թէսավվուր վէ Գէորգ Դ. կաթողիկոս մարիֆէթիյլէ Թէէսիս գըլընմըշ տըր ։

1874տէ Թասիսը իմբէրաթօրի վուգուընտա ճեմարան րէսմէն քիւչատ օլունուպ, հէր Թարաֆտան վէ պախուսուս միւթէվէֆֆա Գէորգ Դ. կաթողիկոսըն արզուսը իւզրէ Թիւրքիա Երմէնիլէրինտէն մէճճանէն Թահսիլը իւմ իչիւն չակիրտլէր Թէրաքիւմ իթմէյէ պաշլատը ։ Գէորգ կաթողիկոս՝ պու մէքթէպէ պիր էմնիյէթլի իսթիգպալ հազըրլամագ իչիւն էլինտէն նէ քի կէլիր իտի իսէ իճրաասընտա պուլընտը Էջմիածին վանքը իրատլարընըն պիր գըսմընը ճեմարանա Թախսիս իթտիքտէն մաատա, էհալիտէն տախի իանէ ճէլպինէ Թէշէպպիւս էյլէյիպ, 5 րուպլիտէն 25 րուպլիյէ իանէ պիլէթլէրի նէշր իթտի ։ Փագաթ պունլար իլէ հուսուլը մագսէտ միւմքին օլմայըպ, սէնէվի 50 000 րուպլիյի միւթէճավիզ մէսարիֆի տաիմա գաբաղաճագ պիր մէնպաը տաիմի պուլունամատըղընտան, չիմտի ճեմարան պու Թարաֆտան էքէյիճէ սըգընթըտա տըր ։ Ճեմարանըն ճիհէթը Թէտրիսիյէսինէ տախի պէօյիւք տըգգաթ հասր օլունուպ, միւթէվէֆֆա Գաբրիէլ Արք. Այվազօվքի՝ վէֆաթընա գատար ճեմարանա տեսուչլըգ իթտի ։ Սօնրա ճեմարանը՝ Ռուսիատա սաքին Երմէնի մանկավարժլարընտան էն գըտէմլի վէ մահիրլէրիյլէ տօլտուրմագ իչիւն պէօյիւք մաաշլար Թախսիս գըլընտը, Էվվէլա ճեմարանըն ռէքթէրլըղը Բէթերսպուրկ Տարիւլֆիւնունը մուալլիմլէրինտէն մէշհուր բրօֆէսօր Քէրօբէ Պատկանեանա (1) 7.000 րուպլի սէնէվի մաաշլա Թէքլիֆ օլունմուշ իսէ տէ, մումաիլէյհ գապուլ իթմէյիպ, օլ վագըթ Ներսէսեան Դպրանոց տեսուչը պուլունան Արշակ Նահապետեանըն նէզարէթի Թահթընտա Սեդրակ Մանդինեան (Ալէմանիա Տարիւլֆիւնունընտա մանկավարժութիւնը իքմալը Թահսիլ էյլէմիշ տիր), միւթէվէֆֆա Մարտիրոս Սիմէօնեանց, Ս. Պալասանեան, Կ. Կոստանեան, Փիլ. Վարդանեան վէ ղայրիհում կիպի հազըգաթէն ասհապը լիյագաթ ու տիրայէթ մանկավարժ զաթլարա 4էր, 5էր պին րուպլի վէրէրէք Էջմիածինէ ճէլպ օլունունլար ։ Ֆագաթ պիր սէնէ գատար տէվամտան սօնրա, վէսաիթը նագտիյէնին զըլլէթի սէպէպիյլէ, պաղըլարըընա եօլ վէրիլտի, վէ պաղըլարը տախի Թագլիլի մաաշա բաղի օլուպ տուրտուլար, վէ պիրազ վագըթ նիզամըզ հալտէ պուլընտըղտան սօնրա, իքի սէնէ տիր մուսթաղիլ սուրէթտէ տէվամ օլունմագտա տըր ։ Գէորգ կաթողիկոսըն մագսէտի՝ պու ագատէմիատան մէրպիյէլի վէ ալիմ րուհանիլէր իսրաճ իթմէք իտի իսէ տէ, չակիրտան՝ Թահսիլը իւմ իթտիքլէրինտէ, րուհանիյէթ բէք չօգ հավէս ու իճապէթ իթմէյօրլար ։ Փագաթ հէր նէ քի օլուրսա օլսուն, պու ճեմարան Գէորգ կաթողիկոսա պիր չէրէֆը աբիտ օլուպ, միլլէթէ տէ հազըրգաթէն պէօյիւք Ֆայտէ վէրմէքտէ տիր ։

(Տէվամ)

(1) Ռուսիա Երմէնիլէրինին էն մէշհուր չաիրի պուլունան Քամառ-Քաթիպանըն (Ռափայէլ Պատկանեանըն) էմմիզատէսի տիր ։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Ուսումն. Խորհուրդ Թարաֆընտան Բաղիթ ախթըն պիւ ճիւմլէ Թաղ. Խորհուրդլարընա մէքթէպ Հոգաբարձութիւնլարընա կէօնտէրիլէն Շրջաբերականըն սուրէթի տիր ։

Մեծապատիւ Ատենապետ էֆէնտի,

Ցայտնի է Թէ Ազգային Ընդհանուր կրթական օրինաց Ծրագիրն մինչեւ որ Ազգային Ժողովէն քննուելով վաւերանայ եւ օրինաց կարգ անցնի, Ազգ. վարժարանաց Հոգաբարձութիւնք պարտին առ այժմ տիրող օրինաց՝ այն է, 1873 ի « Ազգ. վարժարանաց Բարեկարգութեան Սահմանադրական Հրահանգ »ին տրամադրութեանց համեմատ վարուիլ ։ Ազգ. Վարչութեան Ուսումնական Խորհուրդս նկատելով սակայն Թէ Թաղային վարժարանաց Հոգաբարձութիւններէ շատերը յիշեալ Հրահանգին ճշդիւ գործադրութեան հոգ չեն տանիր, նկատելով նաեւ Թէ ասոնցմէ ոմանք Հրահանգին գոյութենէն իսկ տեղեկութիւն չունին, և հետեւաբար անոր տրամադրութիւնը գրեթէ բնաւին անգործադրելի Թալով Թաղային վարժարաններէն անկանոն արդիւնք յառաջ չեն գար, որոնց նոյն Հրահանգէն մէկ մէկ օրինակ վերստին յղել առ Թաղական Խորհուրդս, որպէս զի անոր անթերի գործադրութեան խնամք և հոգ տանին, և առ Հոգաբարձութիւնս, որպէս զի ըստ այնմ վարուին ։

Այս առթիւ Խորհուրդս արժան և հարկ կը համարի յիշեալ Հրահանգին մէջէն մի քանի կարեւոր կէտեր Ձեր յատուկ ուշադրութեան ներկայել ։

Ա. Ըստ 37րդ յօդուածոյ նոյն Հրահանգին, հարկ է որ Ազգ. վարժարանաց համայն դասատուք, դաստիարակք և մանկավարժք, օրինաւոր վկայագիր ունենան ի ձեռին՝ Խորհրդոյս կողմէ տուեալ և Սրբազան Պատրիարքէն վաւերացեալ, ուստի յատկապէս կը յանձնարարուի Ձեզ, որ եթէ Ձեր վարժարանաց մէջ կը գտնուին այնպիսի դաստիարակք, մանկավարժք, տեսուչք և դասատուք, որք չունին այն պայմանները կրող վկայական, հաճիք ստիպել զայնպիսիս, որպէս զի երկամեայ պայմանաժամու մէջ անպատճառ ստանան և ներկայեն Ձեզ ։

Բ. Ըստ 41րդ յօդուածոյ նոյն Հրահանգին, « ամեն վարժապետ իւր « պաշտօնին հետ պարտաւոր է նաեւ « հոգ տանիլ աշակերտաց բարոյա- « կան ազգային և ընտանեկան կըր- « թութեանն և բարի զգացմանց բար- « գաւաճման » ։ Սակայն, ինչպէս որ իրաւամբ կը գանգատի Կեդր. Վարչութեան Կրօնական պատկառելի Ժողովը Խորհրդոյս ուղղեալ իւր մէկ պատասխանագրին մէջ, դասատուք և դաստիարակք պէտք չէ որ այն յօդուածին տրամադրութիւնը չարաշար գործածելով՝ կրօնական Թիւր գաղափարներ արտայայտեն կամ կարծեցեալ ազատամիտ խորհրդածութիւններ ու ակնարկութիւններ ընեն առաջի աշակերտաց, հակառակ վարդապետութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, և այսպէս ի դերեւ հանեն ինչ որ նոյա կ՚աւանդէ կրօնուսոյց դասատուն՝ Սրբազան պատմութեան և կրօնագիտութեան դասերուն մէջ ։ Այսպիսի զեղծում մ'երբեք չկրնար Թոյլատրիլ ազգային վարժարանաց մէջ, հետեւաբար Խորհուրդս Ձեր յատուկ ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այս ամենակարեւոր կէտի վրայ ։

Աւելորդ է յիշել նաեւ Թէ, ըստ 42րդ յօդուածոյ նոյն Հրահանգին, « օտար լեզուաց և արտաքին ու- « սմանց դասատուք ի հարկին կրնան օ- « տարազգի կամ այլադաւան լինիլ » ։ բայց պարտին վկայեալ լինիլ իրենց դաս տուած ուսմանց և վարուց մասին ։ Այսպիսի հարկ մը ծագած ժամանակ, պէտք է տեղեկութիւն տալ Խորհրդոյս, և ամեն պարագայի մէջ հսկել, որպէս զի յիշեալ դասատուք՝ աշակերտաց կրօնական, բարոյական և ազգային զգացմանց վնասակար սկզբունքներու գաղափարներ չսերմանեն իրենց աւանդելիք օտար լեզուաց և արտաքին ուսմանց հետ ։

Ուսումնական Խորհուրդս՝ զայս ամենակարեւոր կէտեր Պատ. Թաղ. Խորհրդոց և Հոգաբարձութեանց յատուկ ուշադրութեանն յանձնարարած ժամանակ՝ աներկբայ է Թէ ամեն ուղղախոհ Հայոց իսկապէս ազգային զգացման կը պատասխանէ, հետեւաբար վստահ է որ իւր այս յանձնարարութիւնք պարտուպատշաճ հոգածութեամբ կը գործադրին ամենուրեք ։

Մնամ յարգանօք
Ի դիմաց Ուսումնական Խորհրդոյ
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան,

Ատենադպիր — Ատենապետ
Ն. ՓԱՓԱԶԵԱՆ — Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Մապէյնը Հիւմայուն պաշ քեաթիպի Սիւրէյյա պէյ հազրէթլէրինէ բիւթպէի վէզարէթ (բաշալըգ),

Մապէյնը Հիւմայուն քիթապէթինէ Թաեին պույրըլան Խուսուֆ պէյէ բիւթպէի սանիյէ Թէվճիհիյլէ 4ինճիւ բիւթպէտէն պիր գըթա Մեճիտի նիշանը,

Էտիրնէ րուսումաթ վէ Ռուսէլիի Շարգի կէօմրիւքլէրի միւֆէթթիշի Քեամիլ էֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Էնգարէ վիլայէթի տէֆթէրտարը Մուխթար էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Ճէզաիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլայէթի աշար նազըրը Ալի Րիզա էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի Թահրիրաթ գալէմի միւտիրի վէ տավա վէքիլի Ռէշատ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Պիրկա սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրի Թէվֆիգ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Մալաթիա մուհասէպէճիսի Վէհպի էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մանասթըր մուհասէպէ միւմէյյիզի Սալիհ էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ,

Բօսթախանէ մէքթուպը մէրսուլէ պաշ մէմուրը Մուսթաֆա վէ բուլ տաիրէսի պաշ մէմուրը Հիւսէյին էֆէնտիլէրէ բիւթպէի սալիսէ,

Իզմիր միւթէպայիրանը Թիւճճարընտան Իպրահիմ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Ռումէլի Թըպպիյէի Միլքիյէ գալէմի մուզապէլէճիլիկինտէ միւսթախտէմ պուլունան Մէհմէտ Շէքիպ պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Էնգարէ վիլայէթի տախիլինտէ Մըխալըճճըգ գազասը գայմագամըղը՝ գայմագամ միւլազիմլէրինտէն Կէյիվքլէր միւտիրի սապըգ Նէչէթ էֆէնտիյէ Թէվճիհ պույրուլմըշ տըր ։

* *

Միսըրա Շուրայի-Մալիյէ ազասընտան Բէքիր Թէվ բաշա հազրէթլէրինէ 3ինճիւ բիւթպէ Մէճիտի,

Տէօրտիւնճիւ (Էրզինկեան) օրտուի Հիւմայունա մէնսուպ 12նճի սիւվարի լիվասընըն գումանտանը Պէհճէթտին բաշայա 3ինճիւ բիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Թէհէրանտան Շէհ-Նամ Արապ կազէթասընա իչար օլընտըղընա կէօրէ, Ռուս վէ Իրան հուտուտընըն էմրը Թահտիտի պու քէրրէ խիթամ պուլուպ, Էնզէլի հուտուտ՝ Պահրը Հազէզտէ (կասպից ծով) վագը Հասան գուլի քէօրֆէզինտէն պէտ իլէ Աթրէք Էրմագը սէվահիլինտէ Պապ—Տուրմազ գարիյէսի խարապէլէրինէ (աւերակ) գատար կիթմէքտէ տիր ։ Պու սուրէթլէ Ռուսիա՝ Կիւմաշ վէ Արղէն նամ իքի կէչիտլէրլէ պէրապէր Ֆէննը հարպճա մուխթասարը ալեա պիր խաթթ էլէ կէչիրմէքտէ տիր ։ Ռուսիայա կէչէն Եէնի արազինին հէմամ քեաֆֆէսի էհալիսի Թիւրքմէն աշիրէթլէրի օլուպ, պունլար՝ Իրանըն հուգուգը հիւքիւմրանիսինի ասլա Թանըմամըշլար տըր ։ Արազիի մէզքիւրէնին նուֆուսը էհալիսի 25000 Թախմին օլընըյօր ։

—

Թիճարէթ Օտասը աղալարընտան միւտտէթի խիթամ պուլմըշ օլան 8 ազանըն եէրինէ տիկէրլէրինին նասպ ու Թայինի իչիւն կէչէն հաֆթա Թիճարէթ վէ Զրաաթ Նազըրը Հազգը բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ իճթիմաը մուսամմէմ օլան մէճլիսը ուսումի ինթիխապ՝ բաշայի միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին նամզատլըղը հասէպիյլէ Թէէխիր իտիլմիշ օլմաղլա, Հազգը բաշա հազրէթլէրինին Թաշրիհը միւզաճ իտէրէք ճուման էրթէսի կիւնի տախի մազամը մէմուրիյէթինի Թէշրիֆ պույուրմըշ օլմասընա մէպնի, զիքր օլընան մէճլիսը ինթիխապ պու հաֆթա ազաը ինթիխաբ իտէճէք տիր ։

—

Մակէդոնիատա քեաւին վօտինա գասապասընտան իչար օլունտուղընա կէօրէ, գասապայի մէզքիւր հէմալիսինտէ պիր վագըթտան պէրու իչ հայտուտ պէօյիւկիւ Թիւրէյիպ, պիր խայլը էֆալը ճինայէ վէ չէգավէթ քեարանէ իճրա իթմէքտէ իմիշ ։ Պու հայտուտլար՝ կէչէն հաֆթա պիր պիչարէ Գաթրանճըյըը Թէլէֆ իտուպ, մէրգումըն իզզէրինտէ հէպսի հէրսի 6 լիրա պուլմըշլար տըր ։ Լէզգըյաի մէրգումէ իլէ ժարտարմալար արասընտա պիր միւսատէմէ վուգու պուլուպ, հայտուտլարտան պիրի եարա Թութուլմուշ տըր ։ Պու հայտուտ՝ հէր նէ գատար Թիւրք զըյաֆէթինտէ իմիշ իսէ տէ, մէզքիւր հայտուտ չէթէլէրինին Պուլկար օտուզլարընը վէ Պուլկարիսման հուտուտընտան կէլտիքլէրինի վէ իւք ֆըրսաթտա Մակէդոնիայա եւրիւյիւշ իթմէք իւզրէ Պուլկարիսթանտա տահա սաիր պիր չօգ չէթէլէր պուլունտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր ։

—

Բէժի իտարէսինէ իմատ վէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ Վիէննանըն Գրէտիթ Անշթալթ իլէ Պէրլինին Պլէյխրօտէր պանգասը վէ Օսմանլը Պանգասը հէյէթը սարրաֆիյէսինին եէնիտէն պիր միլեօն ինկիլիզ լիրասը սէրմայէ վազ իտէճէկի սէօյլէնիյօր իսէ տէ, պու չայիալը պազը կէօնա ինհիրաֆլա իլան իտէրիզ ։ (Ֆար տիւ Բօսֆօր)

—

Խասթա եաթմագտա օլան Ֆրանսա սէֆարէթի պիրինճի Թէրճիմանը Մ. Բօպէրին էյիլէշիպ հաթթա տիշարը չըգմըղը տախի պազը կազէթալարտա եազըլմըշ իսէ տէ, պունըն ասըլ օլմայըպ, մումաիլէյհ պիր խայլի կիւնտէն պէրու տիշարը չըգմատըղը կիպի, խասթալըղը տա տահա զիյատէ ֆէնալաշմըշ վէ հայաթընտան գօրգուլմագտա պուլունմըշ տըր ։

—

Միւնհալ օլան Բէչթա պաշ չէհպէնտէրլիկինէ՝ Լօնտրա սէֆարէթը Սէնիյէսի պաշ քեաթիպի սապըգ Ֆէրիտ պէյ էֆէնտինին, վէ Պօնպայ պաշ չէհպէնտէրլիկինէ տախի Պաթավիա պաշ չէհպէնտէրի Ղալիպ պէյին, վէ Պաթավիա պաշ չէհպէնտէրլիկինէ տէ Նիշ գօնսօլօսի Խամիլ պէյին Թաեին պույրըլտըղը իշիտիլմիշ տիր ։

—

Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Էտիրնէյէ կիթմիշ օլան մազամը Սէրասքէրի եավէրը հարպլարընտան Պէհճէթ պէյ՝ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր ։

—

Մալիյէ Նէզարէթի վարիտաթ իտարէի ումումիյէսի հիսապաթ մէրքէզիյէ չիւպէսի միւմէյյիզի Շէվգի պէյ Թարաֆընտան 15 կիւնտէ պիր տէֆա նէշր օլընմագ վէ սըրֆ ումուրը մալիյէտէն պահս իթմէք իւզրէ Մալիյէ նամը իլէ պիր կազէթանընըն նէշրինէ միւսաատէի րէսմիյէ ատաւըր իթմիշ տիր ։

—

Կէչէն կիւն Սթամպօլտա Զէյրէքտէ 30 եաշընտա պօզուլմուշ պիր ենսան նաշը պուլունմուշ օլմաղլա, Թարաֆը զապըթաստան Թահգիգաթա պաշլանմըշ տըր ։

—

Պահրը Սէֆիտ պօղազը մուհաֆըզը Բէֆէթ բաշա հազրէթլէրինէ Նիշանը Իմթիյազըն ալթուն միտալեասը իհսան պույրըլմըշ տըր ։

—

Էնճիւմէնը աալիյէ՝ էվվէլքի կիւն տաիրէի Ալիյէտէ ագտը իճթիմա իլէ մէմուրինը ալիյէ հագգընտաքի էվրագը նազարը Թէտգիգտէն կէչիրմիշ տիր ։

—

Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Բէհամ բաշազատէ Սաիտ պէյ հազրէթլէրինին միւնհալ օլան Բոսա սէֆարէթինէ Թաեին պույրըլմազ իւզրէ օլտըղը մէզմուն տըր ։

—

Պահրիյէ Նազըրը Հասան բաշա հազրէթլէրինին տամատը գայմագամ Օսման պէյ՝ եավէրանը հազրէթը Բատիշահի սիլքինէ իտխալ պույրըլմըշ տըր ։

—

Կէչէնտէ ըղհարը իֆլաս էյլէտիկի չէհրիմիզ կազէթալարընտա իլան օլընան Պէյէֆգալը Մ. Ֆրէտէրիշի՝ պու տէֆա ալահալը մաթլուպլարը հուսուլէ կէթիրտիկի պիր գարար ու իթիլաֆ մուճիպինճէ 100տէ 72 վէրէճէք, վէ Պէյէֆգա գօնսօլաթօսը մահքէմէսի Թարաֆընտան րէսմէն Թաստիգ օլընան պու գարարըն պինիսիյէ ատհալը մաթլուպաթը շումուլի օլաճագ տըր ։

—

Էվվէլքի եաղըղըմլար վէճհիլէ պու կիւն ուսում մէմուրինէ պիրէր ժամթէա օլընաճագ տըր ։

—

Վիլայաթ բօլիս մէմուրլարը էլպիսէսինին Տէրսաատէթտէ տահա մունթազամ սուրէթտէ իմալ օլունճաղը ճիհէթլէ, պունլարըն էսամէ մահալլէրինտէն Տէրսաատէթէ իսլլանարագ, պուրատա իմալինէ պաշլանըլմըշ տըր ։

—

Մէքթէպը հարպիյէ չակիրտանընըն պէհէր կիւն իճրա օլունմագտա օլան սիւվարի վէ բիյատէ Թալիմ ամէլիյաթլարընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ, սիւվարիլէրէ՝ եավէրանը Շահանէտէն Խաս ախըրը մէնսուպ Ալէմանիալը Հօբ բաշա, վէ բիյատէլէրէ՝ եավէրանը Շահանէտէն Պապը Սէրասքէրի բիյատէ տաիրէսի րէիսը միւշավիրի Ալէմանիալը Գամփէր բաշա՝ պա իրատէի Սէնիյէ մէմուր պույրուլմուշլար տըր ։

—

Գարաթաղ հիւքիւմէթի՝ Զուիչէրիա ուսուլի իւզրէ Թէնսիգաթը ասքէրիյէյէ գարար վէրտիկինտէն, ասաքիրը սաիրէյէ նիւմունէ օլարագ 1500 նէֆէրտէն իպարէթ պիր ալայ Թէշքիլ էյլէմիշ տիր ։

Թէնսիգաթը ճէտիտէ իգթիզասընճա 18 եաշընտան 42 եաշընա գատար օլան Գարատաղլըլար՝ խըտմէթը ասքէրիյէյէ մէճպուր տըր ։ 18 եաշընտա օլան կէնճլէր՝ 2 մահ միւտտէթլէ Թալիմ օլընըպ, հէր սէնէ Թալիմլէր Թէքրար օլընաճագ, վէ հէր 2 սէնէտէ պիր քէրրէ պէօյիւք մանէօվրալար իճրա օլընաճագ տըր ։

10 եաշընտան 18 եաշընա գատար օլան չօճուգլար տախի մէքթէպը հարպիյէ չակիրտանը հիւքմիւնտէ իթիպար օլունաճագլար տըր ։

Գարատաղ ասքէրինին չիմտիքի ինէֆօրմասը՝ իւզէրի գըրմըզը չէրիտլի գօյու րէնքտէ պիր չաքէթտէն վէ եանլարը գըրմըզը չէրիտլի պօզ րէնքտէ բանթալօնտան իպարէթ տիր ։ Գարատաղ ասքէրի՝ Վէնտօրէիչ գարապինասը վէ եաթաղան իլէ միւսէլլահ օլաճագ տըր ։

Զուիչէրիալը պիր միրալայ իլէ պազը զապիթլէր ասքէրը մէրգումէյէ մուալլիմ Թաեին օլընմըշլար տըր ։

—

Ախիրէն Կիրիտին Սուտա լիմանընա պէօյիւք չաքտա 12 գըթա Գըրաւը Թօբու վարիտ օլուպ, մէզքիւր Թօբլարըն Հանեա, Գանտիա վէ Րէթիմօյա Թագսիմ վէ նագլ խուլուսըլէրինի վէ Կիրիտին պիւճիւտէ լիմանլարընա վազ օլունմագ իւզրէ պիր խայլը Թօբճիւլէրին տէ վիւրուտունէ ինթիզար օլունտուղընը կէչէն կիւն եազմըշ իտիք։

Մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, պուքէրրէ ճէզիրէի մէզքիւրէյէ 35 ատէտ Թօբբիւ իլէ լիւզումը գադար Թօբճիւ էֆրատը վէ 300 նէֆէր ասաքիրը Շահանէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

—

Րուսիա հիւքիւմէթի Ալէմանիատա պիր սիլահ ֆապրիգասընա եէնիտէն 6 Թօբբիւ վաբօրը սըբարըշ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր Թօբբիւ վաբօրլարը միւմքին մէրթէպէ չաբուգ սուրէթտէ իքմալ ու Թէսլիմ գըլընաճագ տըր։

—

Միւլքիյէ Թէգախիւտ սանտըղը վէզնէտարը Ճէմիլ պէյ տուն կէճէ Սթամպօլտա խօճաբաշը ճիվարընտա քեաին խանէսինտէ քէնտի քէնտիսինի ասըպ Թէլէֆ օլմուշ, վէ պու սապահ ճէնազէսի գալտըրըլմըշ տըր։

Մէսմուաթա կէօրէ, միւթէվէֆֆաի մուամիլէյէ պունտան պիր գաչ կիւն աքտէմ քէնտիսինէ պիր չախըր մէճհուլ Թարաֆընտան իպրազ օլընան սախթէ պիր հէվալէնին պէտէլի օլան 7000 ղրուշը վէզնէտէն Թէէտիյէ իթմիշ, վէ մուախխարէն մէզքիւր հէվալէնին սախթէ օլտուղընը անլայըպ, սախթէքեարը էլտէ իթմէք իչիւն բէք զիյատէ ուղրաշմըշ իսէ տէ, պունա մուվաֆֆագ օլամատըղընտան, օ կիւնտէն պէրու գիյատէսիյլէ մէյուս վէ միւքէտտէր պիր հալտէ պուլունմուշ, վէ նիհայէթ տունկէճէ նէֆսինէ սուի գաստ էյլէմիշ տիր։

—

Թէաթրօլար միւֆէթթիշի Հիւլմի էֆէնտի Թէաթրօ իւանաթընըն պասըլմազտան էվվէլ մուայէնէսի լիւզումընը պա միւզաքքերէ Զապթիյէ նէզարէթինէ պիլտիրմիշ օլմաղլա, քէյֆիյէթ նէզարէթը մէզքիւրէտէն Մէարիֆ նէզարէթինէ եազըլմըշ տըր։

—

Կէչէնտէ Գալաթա բօռսախանէսինէ վիւրուտ իթմիշ օլան 6 գըթա քիթապ վէ րիսալէլէրին մուզիրր օլտուղլարը պատէլ մուայէնէ Թէպէյյիւն իտէրէք, զապթ ու միւսատէրէ գըլընմըշլար տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 23 Ցունվ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100-1/8
Օսմ. էսհամը աչըլըղը	13-7/8
» » գարանտը	13-7/8
» » Սէրի Ա.	24-1/4
» » » Պ	13-1/4
» » » Ս	13-7/8
Օթօման 1871	66-3/4
Օսմանլը Պանգասը	09-1/2
Րուսիա իսթիգրազը	96-1/4
Մըսըր տուպ. մուէթթահըտէ	64-1/4
» իմթիյազլը	88-1/4
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	82-1/4
Բօսնիա իսթիգրազը	88-3/4
Մըսըր մուէթ. էսհամը 1877	-
Գանալիս Բարիզ 3 այ վատէ	-

—

Բարիզ 23 Ցունվ.

Ֆրանսըզ ..... 3 % Ֆր.	81-47 1/2
» » 4 1/2 %	110-47 1/2
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըղը	13-05
» » » գարանտը	13-07 1/2
Միւթէֆէրրիգ	
Սէրի Գ.	15-25
» Ս.	14-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	34-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	488-75
Գրէտի Լիօնէ	517-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1336-25
Լիօն ագսիօնը	1267-50
Սուէյշ ագսիօնը	2173-75
Րուսիա 5 % 1877	99-7/8
Իթալիա էսհամը	97-50
Մըսըր Ֆօնտ. մուէթթահըտէ	325-
Ունանիա 5 % 1879	252-50
Գանալիս 3 այ վատէ	25-21

—

Վիէննա 23 Ցունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-90
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	17-

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիէ ազ. գար.	15-15
Պու սաղլամ աչըլըղը	15- 9
Մըսըր մուէթթահըտէ. գար.	71-
Պու սաղլամ աչըլըղը	71-
Սէրի Ա.	24-
» Գ.	15- 5
» Գ.	15-11
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	35-50
Ագչէ Ֆայիզի	6-
Րէբօր Ղրշ.	00-
Հէվալէսիզ »	00-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-35
Իթամպօլ պանգասը	3-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-16
Թրամվայ	2-87 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.-տան	Ղր. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարէ	107-38
Մէթալիք »	97-20
Պէշլիք »	102-10
Ալթըլըք »	102-30
Գայմէ	-
Ինկիլիզ լիրասը	110-08
Ֆրանսըզ ալթունը	87-25
Բօլ	90-10
Գրէմից ալթունը	51-10
Նաբօլէօն գայմէսի	9-12

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայէա օլունաճագ օլան օն պէշ պին գըյէ Թրիէսթէ Թօրպա չէքէրինին պէհէր գըյէի ճէտտի իքի ղրուշ օթուզ պէշ բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու քեանունը սանիի րումինին օն պիրինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ օն իւչիւնճիւ բազար էրթէսի կիւնիւ Թէզարրիւր իտէն ֆիյաթտան եուզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

9 քեանունը սանի 1886 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչիւն սէքսէն պին գըյէի ճէտտի քիյահ միւպայէա օլունաճաղընտան վէ պէհէր գըյէի ճէտտի եիրմի իւչ բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ իտուկինտէն, քեանունը սանիի րումինին օն պիրինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի կիպի, օն իւչիւնճիւ բազար էրթէսի կիւնիւ տախի Թէզարրիւր իտէն ֆիյաթընտան եուզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

9 քեանունը սանի 1886 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Ասաքիրի Շահանէ հայվանաթը իչիւն տէօրթ միլեօն գըյէի ճէտտի արբա միւպայէա օլունաճաղընտան վէ քեանունը սանիի րումինին օն պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, օն ալթընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի Թէզարրուր իտէճէք ֆիյաթտան եուզտէ պէշ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

9 քեանունը սանի 1886 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Պէյրութտա պուլունան վէ պիւյիւգ օրատան Հայտա վէ Աքքեա գատար պուլունտուրուլաճագ օլան ասաքիրի Շահանէ իչիւն պին իւչ եիւզ իքի սէնէսի մարտընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ իճապ իտէն էրզագը միւթէնէվվիէտէն նան, տագիգ, տէօյիւլմիւշ պուղտայ, սիրքէնին պէհէր գըյէսի սէքսէն պէշ բարայա, պուլկուր վէ էրզ ֆասուլեանըն եիւզ եիրմի — կիւշթ վէ զէյթ վէ սապունըն իւչ եիւզ—բուղէնը սաթէնին պէշ եիւզ էլլի—Թուզ վէ սօղանըն գըրգ—մումըն պէշ եիւզ—հաթապըն օն իքի—քէօմիւրին օթուզ—չաիր վէ նօհուտըն էլլի—սամանըն եիրմի պէշ—կազըն եէթմիշ—չէքէրին իքի եիւզ—զէյթունըն եիւզ գըրգ բարայա օլարագ օրա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն չէրայիթինի աղնամագ վէ Թէնզիլի ֆիյաթ էյլէմէք իւզրէ Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

9 քեանունը սանի 1886 3—3

Խազինէի Խասսաի Շահանէ ճանիպը ալիսինտէն.

—

Մաթպախ վէ էրզագ անպարը տամիրէլէրի լազըմէսի իչիւն ալընաճագ քէլլէ չէքէրլէրի իլէ Թավուգ վէ սաիրէնին գարարը գաթիսի իչպու քեանունը սանիի րումինին օն տէօրտունճիւ սալը կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլան Թիւճճարըն եէվմը մէզքիւրտէ պէհէմէհալ սաաթ տօգուզտա գատար Խազինէի խասսա Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

8 քեանունը սանի 301 3—3

Պիր սէնէ զարֆընտա Ըշն Գաբանը իսքէլէսինտէն պիլճիւմլէ իմարաթա նագլ օլունաճագ տագիգ իւճրէթը նագլիյէսինին միւնագասասը իճրա օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն չէհրը ճարիի րումինին 11ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ նէզարէթ իթիպարէն էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

9 քեանունը սանի 301 3—3

Մէրսին վէ Իզմիր իսքէլէլէրինտէն 7000 քիլը ճէտտի հընթանըն եէլքէն սէֆինի իլէ Տէրսաաթէթէ ճէլպի մուգարրէր օլուպ, նավլը միւնագասայա գօնուլտուղընտան, վէ մահը ճարիի րումինին 14 իւնճիւ սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, պունըն նագլինէ Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրըն ինղըգասընտան էվվէլ Մալիյէ խազինէի ճէլիլէսինէ Աչար վէ Աղնամ Էմանէթի տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

10 քեանունը սանի 301 2—2

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի մահլիւլաթ չիւպէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւզզիքր մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 2ինճի հաֆթասը օլան իչպու 1301 սէնէսի քեանունը սանինին 6ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրինէ միւսավի Թէէմին ագչէսիյլէ պէրապէր իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիպ, պէտէլը մուաճճէլէյէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրկի գապուլ օլունմայաճաղը չինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

. . 9 . . 229400(1).— Պէօյիւքտէրէ գուրպինտէ Հասան բաշա պաղչէսի մէվգիինտէ 77 տէօնիւմ պաղչէ վէ պօսթան մահալի, տէրունինտէ քէպիր տօլապը 2 գույու վէ պիր հավուզ վէ պիր գույու վէ 170 զըրա պաղ մահալինի միւշթէմիլ Ճէզայիրի Ղազի Հասան բաշա վագֆընտան մա միւշթէմիլաթ պիր գըթա պօսթանըն 12 հիսսէտէն 8 հիսսէսի մահլիւլտէն վէ գուսուր 4 հիսսէսի տախի հիսսէտարը Թարաֆընտան հիսսէի մահլիւլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ օլունաճաղը։

. . 8 . . 231600.— Պէօյիւքտէրէ գուրպինտէ Հասան պաղչէսը եօլունտա պէր մուճիպը խարիթա 84 տէօնիւմ պաղ վէ տաղ վէ օրման մահալլէրի իլէ տէրունինտէ 2 տօլապը գույու վէ պիր չիֆթճի բալանգայը միւշթէմիլ ճէննէթմէքեան Սուլթան Մուսթաֆա խան վագֆընտան պիր գըթա պօսթանըն 9 հիսսէտէն 2 հիսսէսի մահլիւլտէն վէ գուսուր հիսսէլէրի տախի հիսսէի մահլիւլէ իլէ պէրապէր հիսսէտարը Թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունաճաղը։

. . 57 . . 20000.— Զարչըի քէպիրտէ տէ Սահհաֆլար ճատտէսինտէ Թէրպիէն 6 զըրա արսատա մէստուտ պիր պապ քեարկիր պէզազ տիւքքեանըն համիսի վագֆընտան կէտիկինին պիւթիւնիւ։

. . 210 . . 20000.— Սուրաճխանէտէ Մէյտան Այազ մահալլէսինտէ Շահզատէ պաշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 103 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ պիր օտա վէ Թահթընտա պիր գույու վէ գահրընտա 95 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ սէնէվի 3000 ղըշ. քիրալը ախշապ չէքէրճի տիւքքեանընըն միմար Այազ վագֆընտան միւլքի վէ էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 7 . . 14000.— Իսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Գարաճա Ահմէտ ճատտէսինտէ Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 200 ղը. քիրալը քեարկիր պիր պապ պագգալ տիւքքեանընըն Էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկինին վէ 20 սէհիմտէն 56 սէհիմի իլէ պիր սէհիմինին 3 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 4 . . .— Գալաթ գարուսը տախիլինտէ հաճի Ալըպաս մահալլէսինտէ Սէլվի սօգաղընտա պէր մուճիպը հիսապ զայրէզլթէրքը Թարիգ 55 զըրա տէրունինտէ պիր գույույը միւշթէմիլ Գալաթա մօլլասը Հաֆըզ Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան պիր գըթա արսասը։

. . 60, 62 . . 4750.— Մահմուտ բաշատա հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Ճամի սօգաղընտա Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 13 զըրա պաղչէ վէ ֆէվգինտէ Թահթաբօշ իլէ Թահթընտա պիլա կէտիք տիւքքեանը միւշթէմիլ քեարկիր վէ չէհրի 400 ղըշ. քիրալը պիր պապ մէնզիլ վէ Թահթընտա վագը տիւքքեանընըն 10 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 58 . 10000.— Պաղչէ գարուսընտա Շէյխ Մէհմէտ Քէյլանի մահալլէսինտէ Զախիրէճիլէր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 10000 ղըշ. քիրալը մուգատտէմա զախիրէճի վէ էլեէվմ պիր պապ լօգանթանըն համիսի կէտիքեաթընըն կէտիկինին 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 9 . . 6000.— Հաթապ գարուսընտա Գութուճըլար նամ մահալտէ Տէմիր Թաշ մահալլէսինտէ Գութուճըլար ճատտէսինտէ Թէրպիէն 13 մէթրօ արսատա չէհրի 40 ղըշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ գութուճը տիւքքեանընըն Էվգաֆ կէտիքեաթընըն կէտիկի վէ հօճա խալիլ աթթար վագֆընտան կէտիկինին պիւթիւնիւ։

. . 65 . . 3000.— Վէզնէճիլէրտէ ճամը Ալի մահալլէսինտէ Վէզնէճիլէր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 68 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ չէհրի 200 ղըշ. քիրալը ախշապ պիր պապ պիլա կէտիք նըսֆ հարէմլիք վագֆընտան պիր էճզաճը տիւքքեանընըն րուպ հիսսէսի։

. . 7 . . 10000.— Աթ բազարընտա Մանիսալը Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Աթ բազարը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 100 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 2 օտա վէ Թահթընտա պիր գույու վէ չէհրի 80 ղըշ. քիրալը ախշապ պագգալ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի։

. . 107, 109 . . 20000.— Գասըմ բաշատա Հաճի Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Այնալը Զէյմէ Ալըզլար մէյտանը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա 4էր օտատան 8 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 17 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 270 ղըշ. քիրալը ախշապ մուգատտէմա պիր էլեէվմ պաշգա պաշգա 2 պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ։

. . 5 . . 7500.— Գապը Ճաֆէրտէ Բիւթէմ բաշա մահալլէսինտէ Բարաս օղլու խանը սօգաղընտա Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 50 ղըշ. քիրալը ախշապ վէ մահզէմէ Թահթընտա պիր պապ գահվէ տիւքքեանընըն միւլք մա կէտիք նըսֆ հիսսէսի։

. . 11 . . 4000.— Լալէլիտէ Գըզըլ Թաշ մահալլէսինտէ Սթամպօլ աղա չէշմէսի սօգաղընտա զայրէզլթէրքը Թարիգ 71 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 35 . . 500.— Զարչըի քէպիրտէ Զուհաճըլ խանընտա գույույա մուգթէսըլ Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա չէհրի 100 ղըշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ օտա մա բէյզէ կէտիկինին 48 սէհիմտէն պիր հիսսէսի։

. . 25, 27 . . 7500.— Իսկիւտարտա Սէլիմիյէ մահալլէսինտէ Գավազ իսքէլէսի ճատտէսինտէ Թէրպիէն 600 մէթրօ արսատա 4 օտա 650 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ վէ Թահթընտա չէհրի 100 ղըշ. քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքեանընըն վէ չէօմլէքճի ֆըրունընըն նըսֆ հիսսէսի։

. . 5, 3 . . 3835.— Պէյօղլունտա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Այնալը չէշմէ սօգաղընտա Թէրպիէն 70 մէթրօ արսատա 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ Թահթընտա պիր պապ պագգալ տիւքքեանընը միւշթէմիլ չէհրի 500 ղըշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ վէ Թահթընտա պիլա կէտիք պագգալ տիւքքեանընըն 12 սէհիմտէն պիր հիսսէսի։

. . 15 . . 1500.— Ֆէնէրտէ Ապտի Սու պաշը մահալլէսինտէ Ֆէնէր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 22 մէթրօ պիր գըթա տիւքքեան արսասը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 9 . . 1200.— Սթէնեատա Սէլիմ Սուլթան մահալլէսինտէ Տէլիրմէն սօգաղընտա Թէրպիէն 114 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 109 . . 2000 Սարըճար զարիյէսինտէ Եէնի Մահալլէ ճատտէսինտէ Թէրպիէն 11 մէթրօ վէ սէնէվի 600 ղըշ. քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքեանընըն 9 հիսսէտէն 1 պուչուգ սէհիմ հիսսէսի։

. . 16 . . 7500.— Գալաթատա Արապ ճամի մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղըշ. քիրալը պիր պապ մանավ տիւքքեանընըն պիւթիւնիւ։

(1) Ֆիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան բագգամլար մահլիւլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթի մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ

Ն. 58 Օտէօն տ-լէ Ն. 58

ԷՐԶՐՈՒՄԼԸ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՏԷԼԼԱԼ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Էվ, տիւքքեան, խան, արսա վէ սաիրէ, շըմէնտըֆէր վէ գօնսօլիտէ էսհամը ճէտտէ վէ միւպէտէլէ պէրաթլարընը ալմագ վէ սաթմագ վէ րէհինէ իգրազ վէ իսթիգրազ արզուսընտա օլանլար մուգագամըզը Թէշրիֆէ բազարլըգ պույուրուրլարսա, մագսատլարընըն սուհուլէթլէ Թէսվիյէ օլունաճաղը իլան օլունըր։

Թաշրայա իլէ պու կէօնա մուամէլէլէր իչիւն մուխապերէ օլունըր։

ՔԱՐԹ ՏԸ ՎԻԶԻԹ

Ալա քարթօնլէ լաթիֆ սուրէթտէ հէր լիսանտան օլարագ օն տագիգէ զարֆընտա Թապ ու Թէսլիմ օլունուր։

Ֆիյ 100 ատէտի 10 ղըշ.

Արզու իտէն զէվաթըն, Սթամպօլտա Ցաքօբեան խանընտա Արամեան մաթպաասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ԲՕՍԹԱՆ ԽԷՏԻՎԻՅԷ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

ՊԷՇԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱԹԷՏԼԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ
ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻՒՐԱԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4 1/2 ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Նէփթուն գարթանըն Թահթը գոմանտասընտա Տոֆալէյէ նամ վափօր 1500 Թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ պաֆրանկա յունվարըն 27նճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա պաֆրանկա սաաթ 4 1/2տա Տէրսաաթէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահըյըն (4 1/2 կիւնտէն) ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

Եինէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէյրութ-Շամ վափօրլարընա ագթարմա օլունարագ ԲՕՐԹ-ՍԱԻՏ, ԵԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹՐԱԲԱԳԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէՊաշգա Աֆրիգա իսքէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլունաճագ տըր։

Եօլճուլար վէ էմանէթ Թահմիլ իթմէք իսթէյէնլէր Էմին-Էօնիւնտէ Վալիտէ խանընտա վէ եախօտ Գալաթա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէտտին Էֆէնտի խանընտա քեաին գումբանեա մէզքիւր իտարէխանէլէրինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ն. 3 Պաղչէ Գաբու Ն. 3

Մէզքիւր մաղազատա տէվլէթը Ալիյէնին էնվաի իքրամիյէլի Թահվիլաթլարը վէ քէզա Էվրօբանըն Սաքսօնիա, Պրուսիա վէ Համպուրկ բիյանգօլու էվրագլարը՝ ուսուլլէրի իւզրէ չէնտ սէնէտէն պէրու սաթըլըպ ճիւմլէ միւշթէրիլէրին խօշնուտ վէ մէմնուն իտիլմէկտէ կիպի, Թէգմիլ անտա պիլէթլէրի տախի մէվճուտ պուլընըր։ Ումում ֆիյաթլարճա տիկէր մաղազալարտան էհվէնիյէթ հիսէթինտէ մէնֆաաթը փարգ կէօստէրիլիր։

Տէրսաատէթտէն վէ մէմալիքը Մահրուսէնին շէհիրլէրինտէն Ցարութիւն Պէյլէրեան նամընա կէօնտէրիլէճէք կէրէք նագտ վէ կէրէք բօսթա բուլլարը պէտէլլէրի իլէ հէր նէվ սըբարըշլար քէմալը տիգգաթ իլէ կիւնլէրինտէ պիլա գուսուր իճրա օլունըր։

Գուրա կէշիտէլէրի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ 3նճի Գուրա	Ալաֆր.	Ցունվ.	27,28	Եախօտ	Րումի	Ցուն.	15,16
ՍԱՔՍՕՆԻԱ 2 »	»	»	Ֆէտր.	8, 9	»	»	»	27,28
ՊՐՈՒՆՍՎԻՔ2 »	»	»	Ֆէտր.	8, 9	»	»	Ցնվր.	27,28

Ինչպու պիլէթլէր պալատէ զիքր օլունան Թարիխլէրտէն տէօրթէր կիւն էվվէլ սաթըն ալընմալը տըր։

ՖԷՕՆԻՔՍ ՖԱՅՐ ՕՖԻՍ

PHOENIX FIRE OFFICE

1782տէ Լօնտրատա մուէսսէս

ՑԱՆԳԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԳՕՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Սէնէվի ալտըղը իւճրէթ 900,000 Ինկ. լիրասընը միւթէճավիզ տըր.

Իհթիյաթ ագչէսի ՊԻՐ ՄԻԼԵՕՆ ԻՆԿԻԼԻԶ ԼԻՐԱՍԸՆԸ կէչէր.

ՖԷՕՆԻՔՍ գումբանեասընըն ագասը մէյանընտա Ինկիլթէրրանըն էն զէնկին վէ էն մաարուֆ սէրմայէտարանընտան պուլունմալա, պու խուսուս միւշթէրիլէրինէ պէօյիւք պիր Թէէմինաթ տըր։

Զիյրտէ իմզա իտէն մէմուրլար Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ եանկընա գարշը էմլաք, էշեա վէ էմթաայը սիկուրթա իտուպ, վագը օլան զայիաթը մահալինտէ Թազմին իթմէյէ սալահիյէթի հայիզ տիրլէր։

Աֆուբէլ · ԳԼՕՆԱՐԻՏԻՍ վէ ԳՈՒՄՊ.

Տէկտ. 31ինէ գատար վէրիլէն զիյան 14 միլեօն տըր։

Ն. 8 — Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա — 8 Ն.

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹ

ԿԱՆԱՆՉԱԳՈՅՆ (FER BRAVAIS) ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵԱՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենազօրաւորն է. օրը մի քանի կաթիլով, քիչ ժամանակի մէջ առողջութիւնն կը վերահաստատուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹԻՆ գործածութիւնն ոչ ջղաձգութիւն, ոչ ստամոքսի յոգնութիւն, ոչ Թանչք և ոչ պնդութիւն կը պատճառէ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ ինքնին համ ու հոտ չ'ունի և չ'սևար ու ոչ գինիին, ոչ ջրոյն և ոչ որ և է ըմպելեաց՝ որոց մէջ խառնուելով կը գործածուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենէն աժանն է, որովհետև ամբողջ սրուակ մը մէկ ամսէն վեց շաբաթ կը տևէ. ուրեմն այս դեղին գործածութիւնն՝ օրը մի քանի փարայի կու գայ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ ակռաները չ'սևցներ։

Ամէն սրուակի հետ յայտարարութիւն մը կը գտնուի, որ մանրամասն կը նկարագրէ այս պատուական ջրալոյծ երկաթին գործածման եղանակներն։

Գ. Պրավէ իւր հնարած երկաթաջրոյն զօրութիւնն կրնալ երաշխաւորել, երբ սրուակաց վերայ գտնուի իւր ստորագրութիւնն կարմիր թանաքով։ Մեծ և փոքր սրուակներով կը ծախուի։

Վաճառատեղին է 'ի Փարիզ, BOUTRON & Ce, Rue St-Lazare, 40 & 42.

Տէրսաատէթտէ Քիւչիւքեան Պրատէրլէր, Գասապեան, վէ Վէսան Ծաննի էճզախանէլէրինտէ վէ սաիր էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

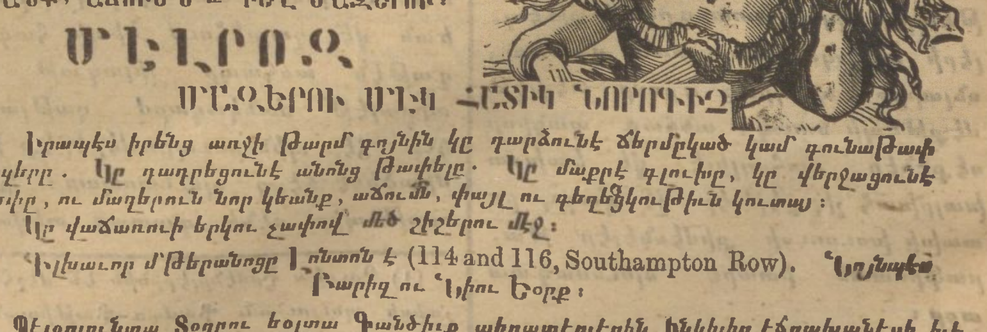

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ Ի ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ։

ՄԵԼՐՕԶ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ

Իրապէս իրենց առջի Թարմ գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցունէ անոնց Թափիլը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ Թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կու տայ։

Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նշանաւոր Փարիզ ու Նիւ Եօրք։

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գանթիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի իլէ, Եիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Գարուանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Մ. Իպլտօր Լա Գանաէլլանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունըր։